Ազգ
Azg armenian daily
26 ՄԱՐՏ 1994, ՇԱԲԱԹ # 56 (559)

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ԿԻՊՐՈՍԻ ԵՎ ՌՈՏԵՐԴԱՄԻ ԻՐ ՊԱՀԵՍՏՆԵՐԻՑ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ՀԵՏԵՎՅԱԼ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ
ՍԻԳԱՐԵՏՆԵՐ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՀՈՒՅՔ
ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐԸ ՆԱՎՈՎ ԵՎ ԻՆՔՆԱԹԻՌՈՎ ՈՒՂԻՂ ՀԱՃԱԽՈՐԴԻ ՀԱՍՑԵՆ
SABCO
OVERSEAS TRADING LTD
LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX. +357-5-370945
A STYLE
OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS: FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS: BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS: HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS.

ԱՆԿԱՐԱ

Ֆրանս-թուրքական խորհրդակցություն Ղարաբաղի հարցի շուրջը

ԲԱՔՈՒ, 24 ՄԱՐՏ, ԹՈՒՐԱՆ-ՍՆԱՐՔ: Թուրքիան եւ Ֆրանսիան մարտի 17-ին պայմանավորվել են ավելացնել ջանքերը հայ-ադրբեջանական հակամարտության լուծման համար: Ինչպես հաղորդում են թուրքական աղբյուրները, այդ համաձայնությունը ձեռք է բերվել Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ալեն Ժյուպեի Թուրքիա կատարած երկօրյա այցից հետո:

Անկարայից ստացված լուրերի համաձայն, Ժյուպեն լրագրողներին ասել է, թե «Ֆրանսիան եւ Թուրքիան առաջնակարգ դեր են խաղում Ադրբեջանի ու Հայաստանի միջեւ վստահության վերահաստատման գործում»: Ժյուպեն նաեւ հայտարարել է, որ իր երկիրն աջակցում է Թուրքիային մինչեւ 1995 թ. վերջը Եվրոպայի տնտեսական միավորման երկրների հետ մաքսային միության ստեղծման գործում:

Ալեն Ժյուպեի Ստամբուլ կատարած այցը տեղի ունեցավ Թուրքիայի ղեկավարության հետ խորհրդակցելուց հետո եւ նպատակամղված էր երկու երկրների գործարար հարաբերությունների հետագա զարգացմանը: Ժյուպեն լրագրողներին նաեւ ասել է, որ իր այցը «ցուցադրում է այն կարեւորությունը, որ Ֆրանսիան տալիս է Թուրքիայի, որպես առեւտրական գործընկերոջ եւ տարածաշրջանային կայունության գործոնի հետ իր հարաբերություններին»:

Ժյուպեի խոսքերով, Ֆրանսիան որպես ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի մշտական անդամ, կպաշտպանի ՆԱՏՕ-ի խաղաղարար ուժերի կազմում թուրքական զորքեր նախկին Հարավսլավիա ուղարկելու այդ երկրի առաջարկությունները (Թուրքիան ՄԱԿ-ի կողմից արդեն ստացել է այդ իրավունքը.- խմբ): Նախարարը նաեւ նշել է, որ Թուրքիան խոստացել է բոլոր ջանքերը գործադրել ԼՂական հարցը խաղաղական եւ ոչ թե ռազմական մեթոդներով լուծելու համար: Անցյալ տարի Ֆրանսիայի ու Թուրքիայի փոխադարձ առեւտրական շրջանառությունը կազմել է երեք միլիարդ դոլլար:

ԻՐԱՆ

Արեւմուտքը կանխատեսում է Իրանի տրոհում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 25 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐՔ: Արեւմտյան մի շարք թերթերում անցյալ շաբաթ հայտնվեցին հետախուզական ծառայությունների այն զեկուցագրի մեկնաբանությունները, որի համաձայն Իրանում հնարավոր են նոր հեղաշրջում եւ պետականության տրոհում: «Ջեյն'ս ինտելիջենս ռեվյու» հանդեսի ապրիլյան համարում հրապարակված հոդվածում Ջեյմս Վիլլին գրում է, թե Իրանում իրական իշխանությունը նախագահ Ռաֆսանջանիից անցել է այաթոլլահ Խամենեիի ձեռքը:

Ըստ այդ կանխատեսման, դրամատիկ, զարգացած, աշխարհիկ պետություն վերստեղծելու չափավորական քաղաքագետ Ռաֆսանջանիի փորձերը ձախողման են դատապարտված իսլամական արմատականների դիմադրության պատճառով: Նրանց բախումն անխուսափելիորեն կհանգեցնի քաղաքացիական պատերազմի եւ Իրանի քայքայման, գտնում է զեկուցագրի հեղինակը: Նրան հակաճառում է մահմեդական-քրիստոնեական փոխըմբռնման կենտրոնի տնօրեն Ջոն Լ. Էսպոզիտոն:

Միեւնույն ժամանակ մի շարք դիտորդներ այդ կանխատեսումները համարում են չափազանց հոռետեսական եւ նույնիսկ սադրիչ:

ՂԱՐԱԲԱՂ

Ադրբեջանական օդուժը փորձում է ռմբակոծել Ստեփանակերտը

Վաճառվում են հայ ռազմագերինե՞ր

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ, ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 25 ՄԱՐՏ: Թեեւ ղարաբաղյան ռազմաճակատներում լարվածությունն ընդհանուր առմամբ թուլանում է, այնուամենայնիվ արդեն երկրորդ օրն է, ինչ ադրբեջանական օդուժը ռմբակոծում է ղարաբաղյան բանակի պաշտպանական դիրքերը: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից հաղորդում են, թե այսօր վաղ առավոտյան ժամը 6-ին ադրբեջանական գրոհային երկու ինքնաթիռներ կասետային ռումբեր են նետել Հորադիզ կայարանի մերձակա հայկական պաշտպանական դիրքերի վրա: Նախնական տվյալներով, վիրավորվել են ղարաբաղցի 3 զինվոր: Որոշ տեղեկությունների համաձայն, ռումբերի մեծ շառավղով ավերածության հետեւանքով տուժել են նաեւ ադրբեջանցի զինվորները: Միաժամանակ ադրբեջանական ռազմական ինքնաթիռները մի քանի անգամ փորձել են ռմբակոծել նաեւ Ստեփանակերտը: Սակայն ԼՂՀ հակաօդային պաշտպանության ուժերի ձեռնարկած միջոցառումների շնորհիվ քաղաքի ռմբակոծությունը կանխվել է:

ԼՂՀ քաղաքական դիտորդներն այն կարծիքին են, թե ադրբեջանական օդուժի ակտիվացումը կապված է այս օրերին Մոսկվայում անցկացվող փորձագիտական խորհրդակցությունների հետ, որին մասնակցում են նաեւ ղարաբաղյան փորձագետները: Ըստ նրանց, ադրբեջանական օդային հարձակումները կարելի է դիտել որպես ղարաբաղյան կողմի վրա անուղղակի ճնշում գործադրելու փորձ:

Միաժամանակ ԼՂՀ ռազմագերիների հարցերով զբաղվող պետական հանձնաժողովի նախագահ, փոխգնդապետ Ալեքսանդր Աղասարյանը տեղեկացնում է, թե չնայած նախնական պայմանավորվածությանը, ադրբեջանական կողմը նախկինի պես հրաժարվում է ընդունել ԼՂՀ տարածքում գտնվող ազգությամբ ադրբեջանցի ծերերին, կանանց եւ երեխաներին, որոնց միակողմանիորեն պատրաստ է հանձնել Ղարաբաղը: Սեփական քաղաքացիների հանդեպ նման անտարբերությունը բացատրվում է նրանով, որ Ադրբեջանի որոշ կառավարող շրջանակներ ուրիշի դժբախտության վրա մեծ գումարներ են վաստակում: Հավաստի տվյալներ կան այն մասին, որ հայ ռազմագերիները նախկինի պես վաճառվում են Ղարաբաղում գտնվող ադրբեջանցի ռազմագերիների հարազատներին 3-7 մլն ռուսական ռուբլով: Նման պայմաններում, երբ ռազմագերիների հարցերով զբաղվող ադրբեջանական պետական հանձնաժողովին բաժին է հասնում «կենդանի ապրանքի» առեւտրից ստացվող շահույթի զգալի մասը, հասկանալի է, որ նրանց ձեռնտու չէ գերիների հարցը լուծել պետական մակարդակով: Եվ այնուամենայնիվ, ըստ փոխգնդապետի, Ղարաբաղի իշխանությունները պատրաստ են օգտագործել բոլոր հնարավորությունները, այդ թվում միջազգային Կարմիր խաչի միջոցները ադրբեջանցի ռազմագերիներին վերադարձնելու նպատակով:

Փորձագիտական խորհրդակցությունները ավարտվեցին

Ռուսաստանի արտգործնախարարության միջնորդությամբ Մոսկվայում տեղի ունեցած փորձագիտական խորհրդակցությունները, որին մասնակցում էին Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի փորձագետները, ավարտվեցին: Բանակցությունների ընթացքում, որին մասնակցում էր նաեւ ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի նախագահի տեղակալ Մաթիաս Մոսբերգը եւ ԵԱՀԽ դիտորդների առաքելության ղեկավար, գեներալ Սվանդեբերգը, Ադրբեջանին, Հայաստանին եւ Ղարաբաղին առաջարկվել է քննարկել Ռուսաստանի արտգործնախարարության կողմից մշակված համաձայնության նախագիծը, որով նախատեսվում է հակամարտության կարգավորում եւ որոշ գրավյալ տարածքների փոխադարձ ազատում, ինչպես նաեւ Ադրբեջանից Հայաստան եւ Ղարաբաղ տանող հաղորդակցության ուղիների նորմալ գործունեության վերականգնում: Այս մասին հաղորդում են ԼՂՀ լրատվության եւ մամուլի դեպարտամենտից: Հանդիպման ընթացքում ընդգծվել է Պավել Գրաչովի նախաձեռնությամբ փետրվարի 18-ին Մոսկվայում ստորագրված արձանագրության անհրաժեշտությունը: Ընդ որում, ռուսական նախագիծը հետագայում մշակված ուղղումների եւ առաջարկությունների հաշվառումով կլրամշակվի Ռուսաստանի ներկայացուցչի կողմից եւ կուղարկվի Հայաստանին, Ադրբեջանին եւ Ղարաբաղին:

ՄԵԽԻԿՈ

Սպանության հանգամանքները պարզվել են

ՄԵԽԻԿՈ, 25 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մեքսիկայի գլխավոր դատախազությունը հայտարարել է, որ Լուիս Դոնալդո Կոլոսիոյի սպանության հանգամանքները բացահայտված են: Ինչպես հինգշաբթի կայացած մամլո ասուլիսում հաղորդեց հանրապետության գլխավոր դատախազ Դիեգո Վալադեսը, կառավարող ինստիտուցիոն հեղափոխական կուսակցությունից նախագահության թեկնածուի դեմ մահափորձ էր կատարել 23-ամյա Մարիո Աբուրտո Մարտինեսը, որը ներկայումս կալանքի տակ է: Պարզված է, որ մարդասպանը ինստիտուցիոն հեղափոխական կուսակցության թեկնածուին էր մոտեցել այն պահին, երբ վերջինս Տիխուանա քաղաքի արվարձանում հեռանում էր նախընտրական հանրահավաքից, եւ անսպասելիորեն ատրճանակից կրակել էր նրա գլխին: Հանցագործը վիրավորել էր Լ. Դ. Կոլոսիոյին, որից վերջինս այնուհետեւ վախճանվել էր: Երկրորդ կրակոցը արձակվել էր արդեն ընկնող թեկնածուի որովայնին: Մարդասպանի մեղքը, ընդգծեց դատախազը, լիովին ապացուցված է համապատասխան փորձաքննություններով, ականատեսների վկայություններով եւ հենց իր իսկ խոստովանությամբ, որ արվել է փաստաբանների եւ մարդու իրավունքների հանձնաժողովի ներկայացուցիչների ներկայությամբ: Նաեւ պարզված է, որ հանցագործը, որը սերում է Արեւմտյան Միչոական նահանգից, վերջին 8 տարում ապրում էր Տիխուանայում եւ աշխատում էր քաղաքի ձեռնարկություններից մեկում որպես մեխանիկ:

ԹՈՒՐՔԻԱ. ՔՐԴԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Հինգ քրդեր ինքնակիզում կատարեցին Գերմանիայում

Զինված հարձակում Ստամբուլում ընտրությունների նախօրյակին

Ամբողջ աշխարհի մամուլում տպագրվեցին Գերմանիայում քուրդ ցուցարարների ինքնակիզման ողբերգական լուսանկարները, երեկ Վաշինգտոնից հայտնեց Սնարքը: Քրդերը պահանջում էին Թուրքիայում քրդերի ցեղասպանության դադարեցում եւ խնդրեցին ժողովրդին քաղաքական ինքնավարության տրամադրում: Քրդերը, որոնց թիվը Գերմանիայում մոտենում է կես միլիոնի, մարտի 22-ին փակել էին Քյոլնի, Լեվերկուզենի, Բոննի, Ֆրանկֆուրտի, Դարմշտադտի, Հայդելբերգի, Բրեմենի եւ Բեռլինի ավտոմայրուղիները: Ի պատասխան, գերմանական ոստիկանությունը ձերբակալեց մոտ 300 քուրդ ցուցարարների, իսկ ներքին գործերի նախարար Մանֆրեդ Քանտերը եւ ոստիկանապետ Հարոլդ Ֆիլիպանը պահանջեցին քրդերին Գերմանիայից արտաքսել Թուրքիա:

Ցուցարարները հանդես էին գալիս հետեւյալ պահանջներով. «Դադարեցրեք կոտորածը Քրդստանում» եւ «Դադարեցրեք ռազմական օգնությունը Թուրքիային»: Հինգ ցուցարարներ, այդ թվում մեկ կին, հրապարակային ինքնակիզում կատարեցին, բողոքելով Թուրքիայում գործադրվող հալածանքների դեմ: Ցույցը կազմակերպվել էր մահմեդականների նոր տարվա Նովրուզ Բայրամի առթիվ:

Իր հերթին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, հենվելով Անատոլու գործակալության վրա, երեկ Անկարայից տեղեկացրեց, թե հինգշաբթի երեկոյան չորս անհայտ անձինք ինքնաձիգ զենքով գնդակոծել եւ ձեռքի նռնակ են նետել Ստամբուլի սրճարաններից մեկը: Զոհվել են 3, վիրավորվել 10 մարդ: Հարձակվողներին հաջողվել է փախչել: Սրճարանում, որտեղ հավաքվել էին կրոնական Բարօրության կուսակցության կողմնակիցներ, պետք է ելույթ ունենար այդ կուսակցությունից տեղի քաղաքապետարանի ղեկավարի պաշտոնի թեկնածուն: Քաղաքապետական ընտրությունների շեմին, որոնք նշանակված են մարտի 27-ին, Թուրքիայում ամբողջությամբ վերցված դրությունը հանգիստ է: Միեւնույն ժամանակ վերջին օրերս հաճախացել են քաղաքական կուսակցությունների եւ մյուս կազմակերպությունների ներկայացուցչությունների վրա ձեռնարկվող զինված հարձակումների դեպքերն ամբողջ երկրում: Անցած գիշեր պայթյուններ են տեղի ունեցել Ստամբուլում, Բուրսայում, Զեյթինբուրնում, հանրապետության այլ քաղաքներում:

ՄԱԿ

ԱՊՀ-ին դիտորդի կարգավիճակ

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 25 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեան վերսկսված 48-րդ նստաշրջանում հավանություն տվեց Անկախ Պետությունների Համագործակցությանը դիտորդի կարգավիճակ տրամադրելու մասին բանաձեւին:

Ներկայացնելով բանաձեւի նախագիծը, ՄԱԿ-ում Ռուսաստանի Դաշնության մշտական ներկայացուցիչ Յուլի Վորոնցովը նշեց, որ ԱՊՀ-ն «դինամիկորեն զարգացող տարածաշրջանային մեխանիզմ է»: Արդեն համագործակցության պայմանագրային պատկառելի հիմք է դրված, ստեղծված է ԱՊՀ-ի մշտապես գործող գործադիր մարմին՝ փոխկապակցված խորհրդակցական կոմիտե, ձեւավորվել են տարբեր բնագավառներում գործունեությունը փոխկապակցելու 30-ից ավելի միջպետական, միջկառավարական եւ միջգերատեսչական մարմիններ:

«Ներկայումս ԱՊՀ-ի շրջանակներում համագործակցության գլխավոր ուղղությունը անդամ պետությունների տնտեսական զարգացումն է: Տնտեսական դաշինքի մասին պայմանագրով նախատեսվում է առաջին փուլում ստեղծել ազատ առեւտրի միջպետական ընկերակցություն, երկրորդ փուլում՝ մաքսային դաշինք: Այնուհետեւ ստեղծել կապիտալների եւ աշխատուժի ընդհանուր շուկա, եւ եզրափակիչ փուլում՝ արժույթի գծով դաշինք», ասաց Յուլի Վորոնցովը:

digitised by A.R.A.R.@

ԹԵԹԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Լուրջ խախտումներ

Մարտի 23-ին կայացած ԳԽ տնտեսական ինքնուրույնության եւ տնտեսական զարգացման հարցերի մշտական հանձնաժողովի արտահերթ նիստում լսվեց եւ ընդունվեց «ՀՀ թեթեւ արդյունաբերության համակարգում անցկացված ուսումնասիրությունների արդյունքների մասին» աշխատանքային խմբի հաղորդումը: Ըստ խմբի ղեկավար, ՀՀ ԳԽ պատգամավոր Արսեն Դավթյանի, խմբի աշխատանքները «բազմիցս ընդհատվում եւ խոչընդոտվում էին նախարար Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանի եւ նախարարության աշխատակիցների կողմից»:

Պրն. Դավթյանը նշեց, որ, չնայած խմբի աշխատանքները վաղաժամկետ դադարեցվել են հունվարին, այնուամենայնիվ հայտնաբերվել են բազմաթիվ թերություններ ու չարաշահումներ, այդ թվում, բյուջետային հատկացումների, վարկային էմիսիայի եւ կենտրոնացված ֆոնդերի օգտագործման հարցերում: Աշխատախումբը հաստատ նշում է, որ նախարարության համակարգում գործող կոնցեռնի ձեւը հակասում է հանրապետությունում գործող օրենսդրությանը: Կոնցեռնը թույլ է տալիս նախարարությանը սահմանափակել տնօրենի իրավասությունները, նպաստում ձեռնարկությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության վատթարացմանը, հնարավորություն է տալիս պատասխանատվության ենթարկել տնօրենին եւ խզել կոնտրակտը, մինչդեռ նախարարությունն ազատված է որեւէ պատասխանատվությունից եւ պարտավորությունից: Ուսումնասիրվող ժամանակաշրջանում աշխատանքից ազատվել են նախարարության ձեռնարկությունների 27 ղեկավարներ եւ նախարարի 3 տեղակալներ: Բազմիցս խախտվել են տնօրենների հետ կնքված կոնտրակտների կարգը եւ պայմանները, տեղ են գտել բազմաթիվ կամայականություններ համակարգի ձեռնարկությունների տնօրեններին աշխատանքից ազատելու հարցում:

Սոցիալ-տնտեսական զարգացման 1993 թ. ծրագրով նախատեսվում էր ապահովել արդյունաբերական արտադրանքի աճ 135,1 տոկոսով: 1994 թ. արդյունաբերական արտադրանքի փաստացի ծավալը կազմել է 1992 թ. մակարդակի 89 տոկոսը, այսինքն, ծրագիրը կատարվել է 66 տոկոսով: Մինչդեռ նախարարությունը ԳԽ-ին ներկայացրել է, թե իբր ծրագիրը կատարվել է 82,8 տոկոսով: 1993 թ. ինն ամիսների արդյունքով ներկայացված տեղեկանքում կատարման մակարդակը ներկայացվել է 95 տոկոսի սահմաններում, փաստացի 58,7 տոկոսի դեմ:

Նիստին հրաժարվել էին մասնակցել նախօրոք հրավիրված ՀՀ վարչապետ Վիգեն Չիթեչյանը եւ ՀՀ թեթեւ արդյունաբերության նախարար Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանը, չէր մասնակցում նաեւ ՀՀ նախագահին առընթեր վերահսկողության ծառայության ղեկավար Կարապետ Ռուբինյանը:

ՆՏ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հրանտ Բագրատյան. «Հարկային տեսչության եւ հարկատուի փոխհարաբերությունները պետք է լինեն քաղաքակիրթ»

Երեկ, մարտի 25-ին Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Հրանտ Բագրատյանն այցելեց հանրապետության հարկային տեսչություն: Կառավարության ղեկավարը եւ նրան ուղեկցող անձինք ծանոթացան տեսչության կառուցվածքին, նրա առանձին ստորաբաժանումների աշխատանքին:

Այնուհետեւ վարչապետը հանդիպում ունեցավ տեսչության կոլեգիայի անդամների, վարչությունների, բաժինների ղեկավարների հետ: Ծավալվեց գործնական խոսակցություն, բարձրացվեցին հարցեր, որոնց լուծումից կախված է տեսչության արդյունավետության բարձրացումը:

Տեսչության պետ Սուրեն Սահակյանը համառոտակի ծանոթացրեց տեսչության վերջին տարվա գործունեությանը: Մասնավորապես նշվեց, որ միայն 1993 թվականին ստուգումներ են անցկացվել ավելի քան 15 հազար օբյեկտներում, որի շնորհիվ լրացուցիչ հայտնաբերվել է 20 մլրդ ռուբլի, որից 10 միլիարդը վերադարձվել է պետական բյուջե: Ստվերային էկոնոմիկայի համակարգից գանձվել է 1,3 մլրդ. ռուբլի կանխիկ գումար, որ մուծվել է պետական գանձարան:

Տեսչության աշխատակիցներին լրջորեն խոչընդոտում է օրենսդրական բազայի, մասնավորապես գրավի, սնանկության եւ քաղաքացիության մասին օրենքների բացակայությունը:

Միաժամանակ նշվեց, որ տեսչության աշխատանքի արդյունավետությունը մեծապես կխթանի վերջերս Մոսկվայում Ռուսաստանի Դաշնության եւ Հայաստանի Հանրապետության հարկային տեսչությունների միջեւ կնքված միջպետական պայմանագիրը, որը հնարավորություն կտա վերահսկելու Ռուսաստանում աշխատող Հայաստանի եւ Հայաստանում աշխատող Ռուսաստանի հարկատուների եկամուտները, ուրեմն նաեւ նրանցից հարկեր գանձելու ընթացքը:

Վարչապետն իր ելույթում անդրադառնալով տեսչության գործունեության առանձին կողմերին, ընդհանուր առմամբ կարեւորեց հարկային տեսչության դերը երկրի տնտեսության կայունացման, նրա բյուջեի համալրման գործում: Նա նաեւ անդրադարձավ տեսչության աշխատանքում տեղ գտած թերություններին, նշելով որոշակի ժամկետներ դրանց վերացման համար: Հարկային տեսչության եւ հարկատուների փոխհարաբերությունները պետք է լինեն քաղաքակիրթ, ասաց վարչապետը, եւ հարկային տեսչությունը հարկ է, որ որոշակի աշխատանք տանի հարկատուների շրջանում, բացատրելով, որ ի վերջո հենց իրենց օգտին է օրինական ձեւով հարկ վճարելը:

Հանդիպման ժամանակ արծարծվեցին կադրերի ուսուցման, առանձին օրենքների մշակման տեսչության մասնագետների մասնակցության, Ռուսաստանի Դաշնության մայրաքաղաքում տեսչության աշխատանքային խումբ ունենալու եւ այլ հարցեր:

Հանդիպմանը ներկա էին ՀՀ կառավարության գործերի կառավարիչ Արմեն Խաչատրյանը, պաշտոնական այլ անձինք:

ՀՀ ԿԾ

«Թեսչերի ասֆալտի գործի», ավստրիական շիլինգների, Չիֆթալարյանի փախուստի եւ այլ մութ գործերի մասին

Ռուբինյանը պատասխանում է Ստամբոլցյանի մեղադրանքներին

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

«Անհերքելի ապացույցներ պետք է ներկայացնել», «Ստամբոլցյանի տված փաստերը չեն ապացուցվում», երեկ հիմնականում այսպիսի գնահատականներ տվեց դեռ 1993 թվականի մարտի 15-ին Հայաստանի խորհրդարանում Խաչիկ Ստամբոլցյանի կողմից բարձրացված մեղադրանքների առիթով ՀՀ նախագահի կարգադրությամբ ստեղծված հատուկ հանձնաժողովի նախագահ Կարապետ Ռուբինյանը: Նրա ասելով, Խ. Ստամբոլցյանը իր ելույթում մի շարք լուրջ մեղադրանքներ էր ներկայացրել հանրապետության օրինապահ մարմիններին, դատախազությանը՝ բերելով կոնկրետ չարաշահումների դեպքեր եւ նշելով, որ այդ գործերի առնչությամբ ոչինչ չի արվում: Այնուհետեւ Կարապետ Ռուբինյանը ներկայացրեց հանձնաժողովի կատարած աշխատանքը, այն բաժանելով 6 պայմանական գործերի: Այսպես կոչված «Թեսչերի ասֆալտի գործի» առիթով նա հայտարարեց, թե իրականում պարզվել է, որ Աբովյանի 916 շինվարչությունը, որն իրականացրել է Մեծ Բրիտանիայի նախկին վարչապետի այցի առիթով Գյումրի քաղաքի ասֆալտապատման աշխատանքները, խճաքարը բերել է Աբովյանից, ոչ թե Գյումրիի շրջակայքից: Երկրորդ հարցը վերաբերում էր նախկին փոխվարչապետ Չիֆթալարյանի կողմից հանրապետության «փողերը ուտելուն» եւ արտասահման փախչելուն: Կ. Ռուբինյանի ասելով հանձնաժողովը պարզել է, թե ըստ կառավարության որոշման նա իրավունք է ունեցել որոշել հանրապետությունից դուրս տարվող տեխնիկայի եւ նրա շուկայի վաճառքի հարցերը: «Չիֆթալարյանը չի գերազանցել իր իրավասությունները», հայտնեց պրն. Ռուբինյանը: Նույնը վերաբերում է նաեւ ավստրիական շիլինգների հարցին: Հանձնաժողովը ստացել է Ավստրիայում Ռուսական դեսպանատան տեղեկանքը, որի համաձայն Հայաստանի ընթացիկ հաշվում հավաքվել է 7 մլն. 846 հազար 952 շիլինգ: Մանրամասն տրված են բոլոր ծախսերը: Դրամի մի մասը ստացվել է ՌԴ արտտնտեսբանկում: Առանց կառավարության որոշման նախկին վարչապետ Խոսրով Հարությունյանը 840 հազար շիլինգով Սիսիանից կազմակերպել է հացահատիկի տեղափոխումը բարձակային նավահանգիստ, դա պայմանավորված է եղել հարցի շտապ լուծման հետ, սակայն կառավարությունը հետագայում չի վերադարձրել աղետի գոտու համար տրամադրված այդ նպատակային գումարը: Կարապետ Ռուբինյանն անդրադարձավ նաեւ Ստեփանավանի 16 մլն.-ի գործին, աղետի գոտու բնակարանների ապօրինի բաշխման հարցին, Վահագնի գյուղի դպրոցի գործին, նշելով, թե Ստեփանավանի հարցում փաստերը չեն հաստատվել, աղետի գոտում իրոք արձանագրվել են խախտումներ, իսկ Վահագնիի դեմ փաստերը չեն համապատասխանում իրականությանը: Իհարկե հանձնաժողովը իր պատասխանը ուշացրել է մոտ 9 ամսով, բայց, Ռուբինյանի ասելով, եղել են տեխնիկական պատճառներ: Անդրադառնալով նախագահին կից ստեղծված վերահսկողական ծառայության կողմից նախագահի հրամանագրերի վերահսկմանը, նա հայտնեց, որ թեեւ բոլոր հրամանագրերը վերահսկվում են, բայց կան հրամանագրեր, որ չեն կատարվում: Որպես օրինակ նշվեց անտառահատումների մասին հայտնի հրամանագիրը: Ինչ վերաբերում է Ստամբոլցյանի կողմից վերը նշված անձանց հասցված բարոյական վնասին, ապա ըստ Կարապետ Ռուբինյանի, այդ հարցով պետք է զբաղվեն վերը նշված անձինք, եթե իհարկե նրանք ցանկանան:

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԱԷԿ-ի վերաբացման ծախսերը կֆինանսավորի Հայաստանը

ՄՈՍԿՎԱ, 23 ՄԱՐՏ, ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանի ատոմակայանի վերաբացման հետ կապված բոլոր ծախսերը կֆինանսավորի հայկական կողմը, հայտնեց Ռուսաստանի ատոմային էներգիայի փոխնախարար Նիկոլայ Եգորովը: Հայաստանը կուզենար, որ վերաբացման աշխատանքներն ավարտվեն մինչեւ տարեվերջ, բայց հիմա վաղ է խոսել ժամկետների մասին, քանի որ մասնագետները պետք է նախ եւ առաջ գնահատեն աշխատանքների ծավալը եւ պարզեն, թե ինչ սարքավորումներ պետք է մատակարարել այդ օբյեկտին: Ինչպես նշեց փոխնախարարը, առայժմ անհնար է ասել, թե որքան կարժենա Հայաստանի ԱԷԿ-ի վերաբացումը, որի մասին այս տարվա մարտի 17-ին երկկողմ համաձայնագիր ստորագրեցին Ռուսաստանի կառավարության առաջին փոխնախագահ Օլեգ Սոսկովեցը եւ Հայաստանի վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը:

Աշխատանքներ նավթի վերամշակման տեղամաս ստեղծելու ուղղությամբ

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ կառավարության 1993 թ. մայիսի 24-ի որոշմամբ Երեւանի «Պոլիվինիլացետատ» քիմիական գործարանում որոշվել էր նավթավերամշակման համալիր ստեղծել: ՀՀ արդյունաբերության նախարարությունից հայտնեցին, որ ներկայումս գործարանում ապամոնտաժման եւ մոնտաժման աշխատանքներ են իրականացվում նավթի վերամշակման տեղամաս ստեղծելու համար: Նախագծային-նախահաշվային փաստաթղթերը մշակվում են Վանաձորի «Հայքիմնախագիծ» ինստիտուտի կողմից: Նշվեց նաեւ, որ մինչեւ այժմ միջոցներ չեն հատկացվել նավթավերամշակման համալիրի ստեղծման համար: Նավթավերամշակման համար սարքավորումները եւ արտադրանքն իր միջոցներով գնում է «Պոլիվինիլացետատ» գործարանը:

Ուխտագնացությունը Հնդկաստան հետաձգվել է

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես արդեն հաղորդվել է, հայ մամուլի 200-ամյա հոբելյանը նշելու նպատակով կազմակերպված կառավարական հանձնաժողովի պատվիրակությունը մարտի 24-ին պետք է մեկներ Հնդկաստան: Պատվիրակության անդամ Ժոզեֆ Ավետիսյանը հայտնեց, որ ինքնաթիռի թռիչքի հետաձգման պատճառով (վերջին պահին) այցը անորոշ ժամանակով հետաձգվել է:

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ

Դպրոցները կտաքացվեն նաեւ հաջորդ ձմեռ

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Փետրվարի 1-ից Երեւանի 202 դպրոցներում դասերը վերսկսվեցին, իսկ Գյումրիում, որտեղ ձմեռն ավելի դաժան էր, դրանք ընդհանրապես չէին դադարել: Այս ամենը հնարավոր դարձավ միայն ֆրանսահայ կազմակերպությունների ֆորումի ջանքերի շնորհիվ, որտեղ ընդգրկված են ֆրանսահայ 72 կազմակերպություններ, եւ որն այս ծրագրի հիմնական ֆինանսավորողն էր: Ծրագրի էությունը հետեւյալն էր. Երեւանի 200 եւ Գյումրիի 41 դպրոցները տաքացնելու նպատակով հատկացնել վառելիք, ինչը հնարավորություն կտար ձմռան ամիսներին տաքացնել դասասենյակները: Այդ նպատակով Երեւանի դպրոցների համար գնվեց 300-400, Գյումրիի համար 200 հազար լիտր հեղուկ վառելիք: Ֆորումի հայաստանյան ներկայացուցիչ Հովսեփ Կիրակոսյանի խոսքերով, գնվեց նաեւ 19 գեներատոր (Գյումրիի որոշ դպրոցներ անհրաժեշտ էր ոչ միայն տաքացնել, այլեւ լուսավորել) եւ 1300 էլեկտրատաքացուցիչ: Արդյունքում ծրագիրը կատարվեց հարյուր տոկոսով: Ընդ որում աշխատանքներն իրականացվեցին հաշված օրերի ընթացքում զարմանալիորեն արագ եւ կազմակերպված ձեւով: Եվ դրանում իրենց դերն ունեն նաեւ Երեւանի եւ Գյումրիի իշխանությունները, ինչպես նաեւ պետնախարար Ռաֆայել Բագոյանը, որոնք դպրոցներն ապահովեցին վառարաններով, վառելիքի տարաներով եւ տրանսպորտով:

Հովսեփ Կիրակոսյանը եւ նրա եղբայրը՝ Գրիգորը (նա ծրագրի ղեկավարն է) առանձնացնում են հատկապես «Համագործակցություն Հայաստան» եւ «Ֆրանսիայի բողոքական եկեղեցու եւ Հայաստանի միջեւ համագործակցություն» միությունների, որոնք մեծ աջակցություն ցուցաբերեցին ծրագրին: Սակայն առջեւում նոր ձմեռ է, որը, դատելով ամեն ինչից, հազիվ թե ավելի թեթեւ լինի: Ի՞նչ ծրագրեր ունի ֆորումը: Ըստ տիկ. Կիրակոսյանի, նախատեսվում է եկող ձմռանը դպրոցներում իրականացնել նաեւ սննդի ծրագիր աշակերտներին եւ անհրաժեշտ դեպքում նաեւ ուսուցիչներին ապահովել սնունդով, եւ ընդհանրապես, համակողմանի հոգալ նրանց սոցիալական կարիքները (լինի դա սննդամթերք թե հագուստ): Ինչ ծրագիր էլ որ կազմվի, այն հազիվ թե լիարժեք լինի, քանի որ խնդիրը միայն դասասենյակների տաքացումը չէ: «Դիտումները ցույց տվեցին, որ շատ երեխաներ դպրոց են գալիս թերասնված, մրսած, եւ նրանց կարիքները պետք է հոգալ համակողմանիորեն», ասում է տիկ. Կիրակոսյանը: Բացի այդ, երբ այս ձմեռ յուրաքանչյուր դպրոցում տաքացվում էր մինչեւ 15 դասարան, ապա նախատեսվում է առաջիկա ձմռան ընթացքում ավելի շատ դասարաններ տաքացնել՝ դրանով իսկ առավել արդյունավետ դարձնելով դպրոցների ձմեռային աշխատանքը:

Իհարկե, սա ասված, որ նման բարեգործությունների կարիք ընդհանրապես չլինի: Սակայն քանի դեռ հանրապետության տնտեսական վիճակը բարելավվելու միտում չունի, զույգ ֆրանսիական կազմակերպությունները ընտրել են գործունեության ամենաճիշտ ասպարեզը՝ ուշադրությունը կենտրոնացնելով դպրոցների վրա:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, տելեքս 243266 CPRI SU
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
Ոճը եւ տառաձեւերը ՊԱՒԷԼ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co., 22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park, CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax (818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրէն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան
«Ազգ» օրաթերթը հաղորդվում է ՍԱՆ «ՔԻՐՔՐԻԱՆ» ՍՊԸ-ի համակարգչային կապով
Հեռախոս 7 8852 281425,
Ֆաքս 7 8852 285082
E-MAIL INTERNET: ROOT.
YEREVAN @ REX. IASNET. COM

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ, ԱՊՀ

ՄԵՏՐՈՅԻ ՊԱՅԹՅՈՒՆ

Ալիեւը դժվար կացության մեջ

ԲԱՔՈՒ, 24 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ։ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակիցները Ադրբեջանի մայրաքաղաքից հաղորդում են։ Անցած շաբաթվա վերջին Բաքվի մետրոյում տեղի ունեցած պայթյունը, որն առ այսօր արդեն 14 մարդու կյանք է խլել, ամենայն սրությամբ մերկացրեց Ադրբեջանի մայրաքաղաքի բնակիչների անվտանգության հետ կապված խնդիրները։ Քաղաքը ներկայումս բառացիորեն ցնցակարվածի է մատնված։

Ողբերգության պատճառները հետաքննող պետական հանձնաժողովին հաջողվել է պարզել, որ ծրագրային մեխանիզմով պայթուցիկ սարքը դրված է եղել էլեկտրագնացքի առաջին վագոնի նստարանի տակ, պայուսակի մեջ։ Վկաների հարցումներից երեւում է, որ նրանք պատահարից առաջ վագոնում տեսել էին մի կասկածելի տղամարդու, պայուսակով, որը հետագայում չէր ճանաչվել տուժածների թվում։ Դրա հետ մեկտեղ պարզ չէ, թե խորհրդավոր չարագործն ինչ կերպ կարող էր ի տես բոլորի վտանգավոր բեռը թաքուն դնել նստարանի տակ, քանի որ դրա համար առնվազն անհրաժեշտ էր բարձրացնել նստարանը։ Մասնագետները չեն բացառում այն վարկածը, որ պայթուցիկ սարքը կարող էր դրված լինել դեպոյի կանգառներում կամ էլ փակուղում, կամ նախորդ օրը կեսգիշերվա մոտ, երբ ընդգետնյա էլեկտրագնացքի վագոնները փաստորեն դատարկ են ընթանում։

Պետհանձնաժողովի նախագահ, հանրապետության փոխվարչապետ Ալի Թահմազովի պնդմամբ, մետրոյում տեղի ունեցած պայթյունի գործը վերցված է Ադրբեջանի նախագահի անձնական վերահսկողության ներքո, խստացված է քաղաքից մեկնելու եւ մուտք գործելու կարգը։ Որպես անհրաժեշտ միջոցառումներ առաջարկված է մտցնել փողոցների պարեկավորում, [...]ցիչ հսկողություն սահմանել հաղորդակցություններում, ստուգումներ կազմակերպել հասարակական տրանսպորտում։

Շատ բաքվեցիներ հարց են տալիս, թե իրենց քաղաքն ինչու է անվտանգության առումով մատնվել բախտի քմահաճույքին։ Ինչ որ չափով դրանում մեղավոր են հենց իրենք իշխանությունները, որոնք ընկրկելով ընդդիմության հանդեպ, անցյալ տարվա աշնանը [...]դյալ հայտարարեցին արտակարգ դրությունն ու պարետային ժամը։

Որպես դրա հետեւանք, վերջին ժամանակներս հանցագործությունների թիվը, դատելով Բաքվի մի շարք հրատարակությունների նյութերից, կտրուկ աճել է։ Աճել է նաեւ անօրինականորեն զենք պահող մարդկանց թիվը։

Դատելով ամեն ինչից, Հեյդար Ալիեւը պատրաստ է դիմելու որոշ կոշտ միջոցների, որոնք ընդդիմությունը անխուսափելիորեն կհամարի «ժողովրդավարությանը հակասող»։

ՄՈՍԿՎԱ

«Իններորդում» աշխատում էին հմուտ վարպետներ

Պետանվտանգության կոմիտեի իններորդ վարչությունում, այլ կերպ ասած, «Պահնորդությունում», աշխատում էին մեծ պրոֆեսիոնալներ։ Խոհարարները, մատուցող լեյտենանտները պատիվ կբերեին հենց «Մաքսիմին»։ Ճիշտ է, պատահել են նաեւ արտառոց դեպքեր։ Այսպես, Մոսկվայում հյուրընկալվող Ֆրանսիայի նախագահ Վալերի Ժիսկար Դ'Էստենը, հանձին «Ռուսսկայա իզբա» հայտնի ռեստորանի մատուցողներից մեկի, ճանաչել է անվտանգության ծառայության աշխատակցին, որը հենց նույն օրը եղել է Կրեմլի պահակակետում։ Այս դեպքի եւ շատ այլ հետաքրքիր բաների

մասին Ռուսաստանի հեռուստատեսության «Միանգամայն գաղտնի» հաղորդման ժամանակ պատմեց իններորդ վարչության նախկին ղեկավարներից մեկը գեներալ Միխայիլ Նեչաեւը, Մոսկվայից հայտնում է Արմենպրեսի թղթակից Լյուսյա Ղուկասյանը։

Ինչպես պարզվում է, Միխայիլ Գորբաչովը, որը շատ էր սիրում «դուրս գալ ժողովրդի մեջ», բավականին հաճախ երկխոսություններ, ավելի ճիշտ, մենախոսություններ է ունեցել հասկանալես իններորդ վարչության աշխատակիցների հետ։

«Մենք, ասաց Նեչաեւը, նախապես հաշվարկում էինք, թե նախագահը որտեղ կարող է մեքենայից դուրս գալ մարդկանց հանդիպելու եւ ամբոխի մեջ էինք խցկում մերոնց։ Սովորաբար նրանք էին լինում առաջին շարքերում եւ գլխավոր մասնակցությունն էին ունենում Գորբաչովի այդքան սիրած թեմաների շուրջը ծավալված խոսակցություններում, ինչպիսիք են վերակառուցումը, արագացումը, հասարակության ժողովրդավարացումը»։

Ինչ վերաբերում է ԽՍՀՄ-ի առաջին եւ վերջին նախագահի արտասահմանյան այցելություններին, որոնք նույնպես հիմնականում կազմակերպում էր իններորդ վարչությունը, ինչպես պատմեց Նեչաեւը, երբ Լեոնիդ Բրեժնեւի օրոք պահակային շքախումբը եւ սպասարկող անձնակազմը բաղկացած էր ընդամենը 50 մարդուց, ապա Գորբաչովի օրոք այդ թիվը հնգապատկվեց։ Բացի դրանից, որոշում էր ընդունվել, որ այն երկրում, որ այցելում էր պաշտոնական պատվիրակությունը, նրան պետք է սպասարկեր մեր ավտոտրանսպորտը, իսկ դա նշանակում է յոթ «Զիլ» ավտոմեքենա։ Յուրաքանչյուր փոխադրական ինքնաթիռում տեղափոխվում էր երեք ավտոմեքենա։

Ռուսաստանի մայրաքաղաքից արված մի այլ հաղորդման մեջ Արմենպրեսը հայտնում է, թե Մոսկվայում դրախտային պայմաններ են ստեղծված որոշակի բնակության վայր չունեցող անձանց համար։ Հին խորհրդարանի կողմից թափառաշրջիկության մասին հին օրենքի վերացումն էլ ավելի է խորացրել Ռուսաստանի Դաշնության մայրաքաղաքի քրեածին իրադրությունը։ «Ռուսաստանի ռադիոյի» թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ հայտարարել է ներքին գործերի փոխնախարար Ալեքսանդր Կուլիկովը։ Նրա կարծիքով, հանցագործության դեմ պայքարին նպաստող օրենքների ստեղծման ուղղությամբ նոր խորհրդարանի գործունեությունը շատ հեռու է բավարար լինելուց։

Ռուսաստանի 13 կուսակցություններ եւ շարժումներ իրենց նախընտրական արշավի լեյտմոտիվ էին առաջադրել հանցագործության դեմ պայքարի ուժեղացումը, ասում է Ա. Կուլիկովը։ Նրանցից շատերն այդ առաջարկությամբ ներկայացել են խորհրդարան, բայց մինչեւ այժմ այդ առումով ոչինչ չի արվել։ Մենք առանձնապես անզոր ենք թափառաշրջիկների նկատմամբ, որոնք, հիրավի, Մոսկվայի համար պատուհաս են։ Նախկինում ամեն ամիս այստեղ բռնվում էր մինչեւ 200 հազար այդպիսի մարդ, որոնցից շատերին հաջողվում էր վերադարձնել ճշմարտության ուղի։ Այժմ մենք անզոր ենք այդ պատուհասի դեմ, քանի որ քրեական օրենսգրքից հանված օրենքի փոխարեն նորը չկա։ Մեր բոլոր դիմումներին խորհրդարանը պատասխանում է, օրենքները պատրաստվում, գտնվում են ծրարներում։ Այդպես էլ մնում են ծրարված։ Իսկ Մոսկվայում օրեցօր ավելի ու ավելի վտանգավոր է դառնում երեկոյան փողոց դուրս գալը։

ԼԻԱՆԱ 92

«ԼԻԱՆԱ 92» տուրիստական ֆիրման ակտիվ հանգստի բոլոր երկրպագուներին հրավիրում է հաճելի և շահավետ ուղևորությունների հետևյալ ուղիղ չվերթներով՝

ԵՐԵՎԱՆ – ԲՈՒՐԳԱՍ – ՍՏԱՄԲՈՒԼ 7 օր
ԵՐԵՎԱՆ – ՀԱԼԵՊ 7 օր
ԵՐԵՎԱՆ – ԴՈՒԲԱՅ 7 օր

Ֆիրման կօգնի Ձեզ անձնագրերի ձեռքբերման և ձևակերպման հարցում։
Մեր օգնությամբ դուք կարող եք հայտնվել աշխարհի ցանկացած երկրում։
Մուտքի փաստաթղթերի ձևակերպումը, ավիատոմսերը, հյուրանոցը և համապատասխան սպասարկումը ֆիրման ապահովում է։
Եթե Ձեզ հետաքրքրեցին այդ ուղևորությունները և Դուք ցանկանում եք տեղեկություններ ստանալ, զանգահարեք մեզ հետևյալ հեռախոսահամարներով

562-399, 560-573

կամ այցելեք մեզ «ԱՆԻ» հյուրանոց 525, 528 սենյակ, «ԷՐԵԲՈՒՆԻ» հյուրանոց 427 սենյակ։

Ձեզ սպասում է բարձրորակ սպասարկում և հաճելի ժամանց։

Arina

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հատուկ դասընթացների բաժինը

կազմակերպում է
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
դասընթացի 2-րդ փուլը, որի մասնակիցներին կտրվի վկայական։

Քաղաքացիություն եւ հասարակական պատասխանատվություն
Դասախոս՝ **Ռոբերտ Թեմբեկջյան**։
Երկուշաբթի, չորեքշաբթի օրերին՝ ժ. 17:30-19:30։

Դասախոսությունները տեղի կունենան 1994 թ. մարտի 30-ից մայիսի 25-ը։

Հասարակական կազմակերպություններ եւ կառավարում
Դասախոսներ՝ **Ռոբերտ Թեմբեկջյան, Ջերալդ Քայդըն**։
Երեքշաբթի, հինգշաբթի օրերին՝ ժամը 17:30-19:30։

Դասախոսությունները տեղի կունենան 1994 թ. մարտի 29-ից մայիսի 26-ը։

Դասախոսությունները կընթանան անգլերեն լեզվով հայերեն համընթաց թարգմանությամբ։
Դասախոսությունների գրանցման արժեքը 100 դրամ։
Բոլոր նրանք, ովքեր ի վիճակի չեն վճարել այդ գումարը, կարող են դիմել հատուկ դասընթացների բաժին՝ կրթանպաստ ստանալու։

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարեք
27-33-70 *կամ* **27-16-58** *հեռախոսահամարներով։*

ՂԱԶԱԽՍՏԱՆ

Ռուս համայնքների կոնգրեսը մտահոգված է

ՄՈՍԿՎԱ, 25 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ-ՄՆԱՐՔ։ Ղազախստանում ապրող ռուսների վիճակին էր նվիրված այն մամլո ասուլիսը, որ Ռուս համայնքների կոնգրեսն անցկացրեց այդ հանրապետության նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւի Ռուսաստան կատարելիք այցի նախօրեին։ Կոնգրեսի պատվիրակությունը մարտի 4-8-ը գտնվում էր Ղազախստանում, որտեղ հետեւում էր իշխանության տեղական ու բարձրագույն մարմինների ընտրությունների ընթացքին։ Մամլո ասուլիսի մասնակիցների խոսքերով, պատվիրակությունը բացահայտ[...] է ընտրությունների օրենսդրության բազմաթիվ խախտումներ, ռուս համայնքների ղեկավարների հալածանքի փաստեր, ռուսական հասարակական կազմակերպությունների գործունեության արգելում։

Մամլո ասուլիսում նշվեց, որ Օմսկում «Ռուսների խնդիրները Ղազախստանում եւ ղազախներինը Ռուսաստանում» թեմայով անցկացված «Կլոր սեղանի» մասնակիցները Ռուսաստանի եւ Ղազախստանի նախագահներին ուղարկել են նամակ, որով խոր մտահոգություն են հայտնել ռուս համայնքների նկատմամբ Ղազախստանի պաշտոնական իշխանությունների դիրքորոշման առթիվ։ Նամակում ընդգծվել է, որ «Ղազախստանը դարձել է աշխարհի միակ պետությունը, որտեղ ամենաբարձր իրավաբանական մակարդակով արդարադատության նախարարության կողմից դադարեցվել է ռուս համայնքների, կազակների հայրենակցությունների եւ սլավոնների մյուս հասարակական միավորումների գործունեությունը»։

Ադրբեջանը ի՞նչ է տալու գազի դիմաց

ԲԱՔՈՒ, 24 ՄԱՐՏ, ԽԱԲԱՐ ՍԵՐՎԻՍ-ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Չնայած Թուրքմենստանից գազի մատակարարումներին առնչվող միջկառավարական համաձայնագրի ստորագրմանը, Ադրբեջանի Նախարարների կաբինետը մինչեւ օրս վճիռ չի կայացրել Թուրքմենստանին արտադրանքի հանդիպական մատակարարումների մասին։ Մինչդեռ թուրքմեն գործընկերները ոչ միայն կատարում, այլեւ գերակատարում են իրենց պարտականությունները։ Ինչպես հայտնեց «Ազերիգազ» պետական ընկերության նախագահ Տարիել Յուսեյնովը, հանրապետությունն օրական ստանում է մոտ 8,2 միլիարդ խմ գազ, իսկ 1994 թ. սկզբից Թուրքմենստանը 120 միլիարդ խմ գազ ավելի է առաքել, քան որոշված էր։ «Այն փաստը, որ Ադրբեջանը չի կատարում իր պարտականությունները, գազամատակարարման ընդհատման իրական սպառնալիք է ստեղծում», ընդգծեց Յուսեյնովը։ ■

AMERICAN UNIVERSITY OF ARMENIA

University Extension program

Certificate in
PUBLIK POLICY AND MANAGEMENT

Citizenship and Public Ethics
Instructor. **Robert H. Tembeckjian**
Monday & Wednesday 5:30-7:30 p. m.
Duration of course: Wednesday, March 30-Wednesday, May 25, 1994

Public Organization and Management
Instructors: **Robert H. Tembeckjian, Gerald Caiden**
Tuesday & Thursday 5:30-7:30 p. m.
Duration of Course: Tuesday, March 29, Thursday, May 26, 1994

Lectures will be given in English with simultaneous translation provided.
Registration fee for the course is 100 dram.
For further information please call **27-33-70** *or* **27-16-58**

digitised by A.R.A.R.@

ՄԵԿՆԱԲԱՆԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ

Նավթը եւ քաղաքականությունը

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Համաշխարհային տնտեսության մեջ էներգակիրները հատուկ, ոչնչի հետ չհամեմատվող դեր ունեն: էներգակիրների համար մղվող պայքարը գտնվում է բազմաթիվ ազգային հակամարտությունների, պետական հեղաշրջումների կուլիսների հետեւում: Համաշխարհային շուկային նավթի հիմնական մատակարարներն են Մերձավոր Արեւելքի երկրները, որոնք տնօրինում են համաշխարհային պաշարների 66 տոկոսը: Սակայն այդ շրջանում տիրող անկայուն իրավիճակը հանգեցրել է այն բանին, որ Արեւմուտքի ղեկավար շրջանները նախընտրում են նավթն ստանալ ուրիշ շրջաններից: Նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունները հայտնվել են բազմաթիվ նավթային ու գազային ընկերությունների ուշադրության կենտրոնում: Գազը, նավթը եւ նավթամթերքները 70-ական թվականների կեսերից մինչեւ օրս ԽՍՀՄ-ի եւ ապա ԱՊՀ-ի հիմնական արտահանման ապրանքներն են: Ընդհանուր առմամբ, դրանք տալիս են արժութային մուտքերի ավելի քան 33 տոկոսը: Անգլիական Սիմոն Ռոբերտսոն խմբի կողմից կանոնավորապես անցկացվող արեւմտյան նավթային ընկերությունների հարցման արդյունքների համաձայն (հարցմանը մասնակցել է 58 ընկերություն), 1990 թ. տնտեսության մեջ նավթի ու գազի հատվածում ներդրումների տեսակետից առավել գրավիչ երկրների ցանկում ԽՍՀՄ-ն զբաղեցնում էր 10-րդ տեղը: Իսկ 1991-1992 թթ. տնտեսության մեջ ԱՊՀ-ն արդեն զբաղեցնում էր 2-րդ տեղը Ինդոնեզիայից հետո: Ռուսաստանի ԳԱ էներգետիկ հետազոտությունների ինստիտուտի հաշվարկների համաձայն, չնայած նավթի ու նավթամթերքների հանույթի եւ արտադրության անկմանը, մինչեւ 1997 թ. ԱՊՀ-ից դրանց արտահանումը չի կրճատվի, այլ ընդհակառակը, կվերականգնվի 1991 թ. մակարդակը: Դա կապված է էներգակիրների գների արձակման, դրանց կտրուկ բարձրացման եւ որպես դրանց հետեւանք ներքին սպառման կրճատման հետ: Ունենալով գազի համաշխարհային պաշարների մոտ 40 տոկոսը, ԱՊՀ-ն ապահովում է դրա համաշխարհային արտահանության 35 տոկոսը: Լոնդոնում 1993 թ. հոկտեմբերին գազարդյունաբերության խնդիրներին նվիրված միջազգային խորհրդաժողովում ընդունվեց, որ Ռուսաստանը մնում է Եվրոպայի հնարավոր ամենամեծ գազամատակարարը, չնայած ներքին տնտեսական դժվարություններին: Մասնագետների կարծիքով, ապագայում «հեռավոր» գազի 70 տոկոսը կստացվի Ռուսաստանից եւ Մերձավոր Արեւելքից: Նախկին ԽՍՀՄ տարածքում նավթի հավաստիորեն հետախուզված պաշարները կազմում են համաշխարհային պաշարների 8-12 տոկոսը (դրանց 85 տոկոսն ընկնում է Ռուսաստանին եւ ավելի քան 5 տոկոսը Ղազախստանին): ԽՍՀՄ-ի գոյության ժամանակաշրջանում ոչ ոք չէր համարձակվում օտարերկրյա կապիտալ ներս թողնել ժողտնտեսության ռազմավարական կարեւոր ճյուղում: Բայց երկրի տրոհումից հետո ամեն ինչ փոխվեց:

1. Ռուսաստանն ակտիվ սուբյեկտ է համաշխարհային էներգետիկ քաղաքականության մեջ

Արեւմտյան եւ ճապոնական ընկերությունների մեծ մասի հիմնական շահերը կապված են Ռուսաստանի նավթի ու գազի արդյունաբերության հետ: 1993 թ. հոկտեմբերին Համաշխարհային բանկն սկսեց իրացնել 10 միլիոն դոլլարի վարկը, որի նպատակն է վերականգնել Ռուսաստանի նավթահանույթի արդյունաբերությունը: Այդ ճյուղի վերականգնման խնդիրը սրությամբ է ծառացած ամբողջ համաշխարհային տնտեսության առջեւ, քանի որ Ռուսաստանը նավթամթերքների հիմնական արտահանողներից մեկն է: Մինչդեռ կանխատեսումների համաձայն, 1994 թ. Ռուսաստանն իջնում է նավթահանույթի կրիտիկական մակարդակի, որից ցածր ցուցանիշների դեպքում արտահանությունն անհնար է դառնում: «Ռոսնեփ» պետական ձեռնարկության մասնագետների կարծիքով, 1994 թ. նավթահանույթը կարող է կրճատվել 40 միլիոն տոննայով, իսկ ամբողջ տարվա ընթացքում նախատեսվում է արդյունահանել 340 միլիոն տոննա: Դրանից շատ արդյունահանում են միայն ԱՄՆ-ը եւ Սաուդյան Արաբիան: Ռուսաստանում նավթահանույթի բնական անկումը կազմում է 20 տոկոս: 1993 թ. վերջերին Ռուսաստանի վառելիքի եւ էներգետիկայի նախարար Յուրի Շաֆրաննիկը հայտնեց, որ Ռուսաստանին սպառնում է էներգետիկ ճգնաժամ: Նրա խոսքերով, երկրում էներգապաշարների սպառման ներկայիս մակարդակը 1,5-2 անգամ գերազանցում է նորմատիվները: Մասնագետների կարծիքով, խնդիրների հիմնական մասը վառելիքաէներգետիկ համալիրում ֆինանսական միջոցների պակասի հետեւանքն է: Գոյություն ունի ճյուղը ֆինանսական ճգնաժամից դուրս բերելու երկու ուղի: Առաջինը բյուջետային հզոր աջակցությունն է. երկրորդը ճյուղի փոխադրումն է ինքնաֆինանսավորման: Արեւմտյան փոխառությունների ընդհանուր գումարը (Համաշխարհային բանկ, Վերակառուցման ու զարգացման եվրոպական բանկ, Դանիայի կառավարություն) կազմում է 1 միլիարդ դոլլար: Մինչդեռ ճյուղի վերականգնման համար պահանջվում է առնվազն 50 միլիարդ:

Այսպիսով, հիմնական բեռն ընկնում է Ռուսաստանի ուսերին: Ռուսաստանի վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինի կարծիքով, հարկավոր է ստեղծել հզոր ընկերություններ, որոնք կկարողանային գործել արտաքին ու ներքին շուկաներում եւ կիրականացնեին ներդրումների խոշոր նախագծեր: 1994 թ. հունվարին ավարտվեց Ռուսաստանի մինչեւ 2010 թվականն ընդգրկող վառելիքաէներգետիկ համալիր պետական ծրագրի մշակումը: Կառավարությունը 300 միլիոն ռուբլի հատկացրեց այդ ծրագրի մշակմանը: Ներկայումս նախապատրաստական փուլում են գտնվում 10 օրինագծեր, որոնք կանոնակարգում են էներգապաշարներ արտադրողների եւ սպառողների հարաբերությունները: Չնայած հանույթի կրճատմանը, էներգակիրների արտահանությունն աճում է: Ռուսաստանի վառելիքի եւ էներգետիկայի նախարարության տվյալների համաձայն, 1993 թ. առաջին չորս ամիսներին արտահանության աճ է արձանագրվել երկրի վառելիքաէներգետիկ համալիրի բոլոր ճյուղերում: Ըստ որում, հեռավոր արտասահմանի երկրներ կատարվող առաքումներն ավելացել են, մինչդեռ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների ներքին սպառման մատակարարումները կրճատվել են 1992 թ. համապատասխան ժամանակաշրջանի համեմատությամբ: Սակայն, Ռուսաստանի վարչապետի խոսքերով, էներգակիրների առանձին կատեգորիաների գծով ռուսական կողմը կասեցնում է արտահանությունը: 1993 թ. նավթահանույթը կրճատվեց լոկ այն պատճառով, որ Ռուսաստանը չկարողացավ արտադրանքը «մղել» Արեւմուտք: Արեւմուտքի վերլուծաբանների կարծիքով, 90-ական թթ. երկրորդ կեսից Ռուսաստանի նավթի արտահանումը սրընթաց կերպով կաճի: Համաշխարհային էներգետիկ քաղաքականության մեջ Ռուսաստանի ուժեղ եւ ակտիվ սուբյեկտ լինելու ապացույցն այն է, որ Մոսկվայի եւ Տյումենի սոցիալ-տնտեսական իրադրության նվազագույն բարդացումն անգամ անմիջապես անդրադառնում է Նյու Յորքի եւ արեւմտյան մյուս քաղաքների բորսաներում նավթի արժեքի վրա:

2. Ճյուղի «բաժանումը» մերձավոր արտասահմանի երկրների միջեւ

Նավթի եւ գազի արդյունաբերության մեջ նկատվում է նույն իրավիճակը, ինչ տնտեսության շատ ուրիշ ոլորտներում, նկատի ունենալով նախկին Միության հանրապետությունների միջեւ առկա «բաժանումը»: Դեռ 1989 թ., երբ ստեղծվեց «Գազպրոմ» բաժնետիրական ընկերությունը, ենթադրվում էր, թե լինելու է երեք հիմնադիր՝ Ռուսաստանը, Ուկրաինան եւ Բելառուսը: Ուկրաինային եւ Բելառուսին առաջարկվեց անդամակցել: Սակայն Ուկրաինան, որը լրիվին կախման մեջ է գազի ներմուծումից, ստիպված է փնտրել անհրաժեշտ բնապաշարների նոր աղբյուրներ: Մասնավորապես այդ է վկայում «Սեւ ծովի գազահիդրատները» գիտատեխնիկական պետական ծրագրի ընդունումը, որը նախատեսված է վեց տարվա համար: Բյուջետային ֆինանսավորման կարգը կազմում է 50 միլիոն կարբովանեց: Գազահիդրատների վիթխարի պաշարները եւ ոչ այնքան խոր տեղադրությունը գրավում են շատ երկրների հետազոտողների ուշադրությունը: Կարպատներում հայտնաբերվել են նավթաբերեր, որոնք ըստ կանխատեսումների, կազմում են 6 միլիոն տոննայից ավելի: Այնտեղ հայտնաբերվել են նաեւ բնական գազի ստորգետնյա պաշարներ: Անցյալ տարեվերջին Ուկրաինան ցնցած էներգետիկ ճգնաժամը Ռուսաստանի տնտեսական ճնշման դրսեւորումն էր ի պատասխան այն բանի, որ Ուկրաինան փաստորեն իրեն հռչակել էր միջուկային պետություն: Իսկ Ուկրաինային բնական գազի մատակարարումների կրճատման պատճառն պարտքերը վճարելու նրա անկարողությունը, որոնց գումարը գազի դիմաց կազմում էր 350 միլիարդ ռուբլի: 1993 թ. մայիսին նավթահումքի նկատմամբ Ուկրաինայի կարիքները կազմում էին տարեկան 40 միլիոն տոննա, այնինչ Ռուսաստանի մատակարարումները չէին գերազանցում 20 միլիոնի սահմանը: Երկու հարեւանների հարաբերությունների սրումը, որի հետեւանքը դարձավ Ուկրաինային ռուսական էներգակիրների մատակարարումների կտրուկ սահմանափակումը (դեռ 1993 թ. հունիսին 12-ին Ռուսաստանի ազգային տոնի օրը, նախագահ Ելցինը հայտարարել էր. «Մենք չենք կարող անվերջ նավթ տալ Ուկրաինային»), Ուկրաինային ստիպում է փնտրել այլընտրական աղբյուրներ: Այդ քաղաքականության դրսեւորումներից մեկը իրանական շուկա դուրս գալու, մասնավորապես նավթի դիմաց զենք վաճառելու Ուկրաինայի փորձերն են: Սակայն Ռուսաստանից էներգապաշարներ գնելով համաշխարհայինից ցածր գներով, Ուկրաինան այդ երկրից շատ բարձր վարձ է պահանջում իր տարածքով էլեկտրաէներգիայի տարանցման դիմաց: Իրադրությունը բարդանում է նրանով, որ «ուկրաինական միջանցքով» է անցնում ռուսական գազի եվրոպական արտահանման ծավալի 90 տոկոսից ավելին: Այս հարցում Ուկրաինայի համառությունը, ըստ երեւույթին, դարձավ այն բանի պատճառը, որ «Գազպրոմ» կոնցեռնում հասունացավ Մերձբալթիկայով եւ Բելառուսով արտահանական գազամուղներ կառուցելու նախագիծ, որը նախատեսված է իրականացնել առեւտրական գործընկերոջ՝ գերմանական «Վինտերսհալ» ֆիրմայի հետ համատեղ: Ռուսաստանի վարչապետի կարծիքով, իր երկիրը պետք է սեփականությունը (նկատի են առնվում նավթի ու գազի ճյուղերը) համարձակորեն կիսի Ղազախստանի, Ուկրաինայի եւ մյուս հանրապետությունների հետ: Եթե այսհարցում Ուկրաինայի հետ առայժմ համաձայնություն չի կայացվել, ապա, օրինակ, Բելառուսը եւ Լիտվան առավել ճկուն դիրք են բռնել: «Սկզբունքային հարց է Ռուսաստանից մեր էներգետիկ կախման նվազեցումը», անցյալ տարեվերջին հայտարարեց Լիտվայի վարչապետը: Ստիպվելով եռանդագին մասնակից դառնալ Բալթյան շրջանի գործերին, վերակառուցել նավթավերամշակման «Նավթա» ձեռնարկությունը, Բուտինգեի մոտ, բաց ծովում կառուցել նավթապահեստ, ինչպես նաեւ ձեռնամուխ լինել նավթի սեփական պաշարների չափավոր մշակմանը, Լիտվան փորձում է դուրս գալ նախկին ԽՍՀՄ-ում հիմնված էներգետիկ կառույցներից: Այդուհանդերձ, Լիտվայի կառավարությունում համոզված են, որ արեւելյան ֆիրմաների հետ գործարար համագործակցությունից հրաժարվելու անվերապահ ձգտումը հղի է բացասական հետեւանքներով: Այսպես, երկու երկրների միջեւ արդեն գործում է համաձայնություն վերամշակման եւ պատրաստի նավթամթերքները Կալինինգրադի մարզ առաքելու նպատակով Ռուսաստանից անմշակ նավթ Լիտվա տանելու վերաբերյալ, քանզի նավթամթերքները Ռուսաստանից այդ մարզ տանելը ձեռնտու չէ: Լիտվան ռուսաստանյան «Լուկոյլ» կոնցեռնի հետ պայմանագիր է կնքել մի քանի տարվա ընթացքում նավթի վերամշակման մասին: Այդ ժամանակամիջոցում Լիտվան հույս ունի Բուտինգեում կառուցել նավթապահեստ եւ ունենալ հումքային պաշարների ստացման այլընտրական աղբյուր:

3. Ասիական հանրապետությունները հասկացել են, որ կարող են դառնալ նոր էմիրություններ

ԽՍՀՄ փլուզումից հետո էներգակիրների հարցում առանձնահատուկ դեր ունեն արեւելյան հանրապետությունները, որոնք սկսել են զարգացնել իրենց նավթի ու գազի համալիրները: ԽՍՀՄ քայքայումը արեւմտյան նավթային բազմաթիվ ընկերությունների թույլ տվեց արագորեն արմատավորվել նախկինում իրենց համար փաստորեն փակ Ղազախստանի, Ադրբեջանի եւ մյուս հանրապետությունների նավթաբեր շրջաններում: Այսպես, արդեն հայտնի են Թուրքմենստանի նավթի հանքավայրերի շահագործման իրավունքի համար ծավալված միջազգային մրցույթի հաղթողները: Թուրքմենստանի փոխվարչապետ Ն. Սույունովի խոսքերով, այդ երկրի կառավարության հայտարարած մրցույթի հաղթող դարձած օտարերկրյա ընկերությունների նախնական ներդրումների ընդհանուր գումարն առաջիկա երկու-երեք տարում կկազմի 160 միլիոն դոլլար: Օտարերկրացի փորձագետների կարծիքով, ներդրումների եւ արդիական տեխնոլոգիաների օգտագործումը թույլ կտա երկու-երեք անգամ բարձրացնել նավթահանույթի մակարդակը, ըստ որում երկրի տարածքի 80 տոկոսում առկա են նավթի ու գազի հարուստ շերտեր: Ամերիկյան նավթային ընկերությունների հետ գործակցության եռանդուն քայլեր է ձեռնարկում նաեւ Ղազախստանը: 1993 թ. գարնանը Թենգիզի հանքավայրի հարցը վերջնականապես լուծվեց «Թենգիզշեւրոյլ» համատեղ ձեռնարկության ստեղծման վերաբերյալ հուշագրի ստորագրմամբ: Միայն առաջին 3-5 տարում համատեղ ձեռնարկությունը նախատեսում է հանքավայրերի (Թենգիզ եւ Կորոլեւսկոյե) մշակման մեջ ներդնել ավելի քան 1,5 միլիարդ դոլլար, իսկ պայմանագրային ժամանակամիջոցում ընդհանուր գումարը կկազմի 30 միլիարդ: Իսկ ֆրանսիական «Էլֆ Ակիտեն» ընկերությունը Ակտյուբինսկի շրջանում 20 հազար քառ. կմ տարածք վարձակալման է վերցրել նավթի ու գազի որոնումների ու հետախուզման համար: Ադրբեջանը, որտեղ կենտրոնացված են Ռուսաստանից դուրս ԱՊՀ նավթի ու գազի սարքավորումների արտադրության հիմնական հզորությունները, Կասպից ծովի ափամերձ ծանծաղուտի նավթի յուրացման համար շեշտը դրել է ամերիկյան եւ անգլիական կապիտալի վրա: Հանրապետության նավթի հանքաշերտերը դեռ չեն սպառվել. երկրաբանության ինստիտուտի գնահատման համաձայն, Ադրբեջանի տարածքի 60 տոկոսը կարող է նավթաբեր լինել: Վերջին տարիներին հանրապետության նավթահանույթի արդյունաբերությունը անկում է ապրում: Մասնագետների կարծիքով, Ադրբեջանի նավթային հզորության վերականգնումը հնարավոր է միայն օտարերկրյա ֆիրմաների մասնակցությամբ: Դեռ 1992 թ. փետրվարին այդ հանրապետության շուկա մտած առաջին օտարերկրյա ֆիրման դարձավ ամերիկյան «Ամոկոն»: Ադրբեջանական նավթի նկատմամբ իրենց շահագրգռությունն են արտահայտել անգլիական «Բրիթիշ փեթրոլիումը», նորվեգական «Ստատօյլը» եւ արտասահմանյան այլ ընկերություններ: Օտարերկրյա ընկերությունների ներկայացուցիչները գտնում են, որ Ադրբեջանն ունի անչափ մեծ նավթային ներուժ: Դեռ անցյալ տարվա հոկտեմբերին պայմանագրի ստորագրումը, որով նախատեսվում է Մեծ Բրիտանիայի եւ Ադրբեջանի քաղաքացիների փոխադարձ անայցագիր այցելություններ, ինչպես գտնում են Բաքվում, «Բրիթիշ փեթրոլիումի» վաստակն է, որը շահեր ունի այդ հանրապետությունում: 1994 թ. հունվարին բրիտանական «Ինդեպենդենտը» հաղորդում հրապարակեց այն նախագծի մասին, որով նախատեսվում է Մեծ Բրիտանիայի կառավարության արգելքին հակառակ զենք մատակարարել Ադրբեջանին, տարեկան 150 միլիոն ֆունտ ստեռլինգի ռազմական օգնություն հատկացնել գլխավորապես նավթի առաքումների դիմաց: Ինչպես հաղորդեց թերթը, դա այդ կարգի առաջին դեպքը չէ. ամերիկյան նավթային ընկերություններից մեկն արդեն պաշտոնաթող ամերիկացի զինվորականներ է հավաքագրել Ադրբեջանի զինված ուժերի վարժեցման համար: «Բրիթիշ փեթրոլիումը» եւ մյուս խոշոր նավթային ընկերությունները դեռ նախքան 1993 թ. ամռանը Կասպից ծովի հանքավայրերի համատեղ մշակման գործարքի կնքումը Ադրբեջանին վճարել էին 70 միլիոն դոլլար: Սակայն իշխանության մի քանի կենտրոնների գոյությունը եւ Աբուլֆազ Էլչիբեյի հեռանալը փոքր ինչ սառեցրին օտարերկրյա գործընկերների համագործակցության ձգտումը: Այսպես, դեռ Էլչիբեյի օրոք «Բրիթիշ փեթրոլիումի» եւ Ադրբեջանի նախապատրաստած մի շարք համաձայնագրեր սառեցվեցին Հեյդար Ալիեւի իշխանության գլուխ անցնելուց հետո: Այդ ընկերության հետ վերջերս վարված բանակցություններն ադրբեջանական կողմի համար անարդյունավետ եղան: Անգլիական կողմը, վկայակոչելով շրջանում տիրող անկայունությունը, պայմանագիր չկնքեց: Այսպիսով, բուն Ադրբեջանում արդեն մի քանի տարի քաղաքական անկայունության նախապատճառ ծառայող ղարաբաղյան հակամարտությունը փակում է արեւմտյան ընկերությունների մուտքն այդ երկիր: Մի շարք մեկնաբանների կարծիքով, ադրբեջանական նավթին առնչվող հույսերն անկասկած կանդրադառնան ղարաբաղյան հակամարտության լուծման վրա: Բաքուն հույս ունի այս հարցում ստանալ Մոսկվայի աջակցությունը, փոխարենը Ռուսաստանին մասնակից դարձնելով ադրբեջանական նավթը (1993 թ. դեկտեմբերին Ռուսաստանի վառելիքի եւ էներգետիկայի նախարար Յուրի Շաֆրաննիկը Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերության հետ համաձայնագիր ստորագրեց ադրբեջանական նավթի յուրացմանը Ռուսաստանի մասնակցության մասին): Ինչպես հայտնի է, ինքը՝ Շաֆրաննիկը նեղ շրջանակում ուղղակի ասել է, որ «այդ պայմանագրի ստորագրումը կանդրադառնա ղարաբաղյան հակամարտության լուծման վրա»: «Սեգոդնյա» թերթը գրել է, որ այդ համաձայնագիրը նշանակում է ադրբեջանական նավթի նոր հանքավայրերի շահագործման բնագավառում արեւմտյան տերությունների հետ Ադրբեջանի համագործակցությունից մասնակի հրաժարում: Ռուսաստանը, որի «Լուկոյլ» նավթային կոնցեռնը մասնակցելու է Գյունեշլիի հանքավայրերի մշակմանը, ըստ երեւույթին, իրեն ճնշված չի զգում այդ հարցում: Սակայն Ռուսաստանի ռազմավարական շահերը պահանջում են, որ նավթամուղը, որը ենթադրվում է կառուցել ադրբեջանական նավթը Սեւ ծով հասցնելու համար, անցնի Ռուսաստանի տարածքով, եւ ոչ թե Թուրքիայով եւ Իրանով: Այսպիսով, արեւմտյան ընկերությունները ձգտում են գրավել Մերձավոր Արեւելքի նկատմամբ այլընտրական շրջանը: Ադրբեջանը, Ղազախստանը եւ նախկին ԽՍՀՄ մյուս հանրապետությունները, որոնք ինքնուրույն վճիռներ կայացնելու հնարավորություն են ստացել, բնականաբար, մտադիր են փնտրել էներգակիրների համաշխարհային շուկաներ դուրս գալու սեփական տարբերակներ, որը պայմանավորված է տնտեսական ու քաղաքական մեծ շահաբաժիններով, ինչպես նաեւ Ռուսաստանից կախումը նվազեցնելու ձգտմամբ: Իսկ Ռուսաստանը փորձում է իր ազդեցության ոլորտում պահել նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունները եւ պահպանել շրջանի նավթի վերահսկողությունը:

Նոյյան Տապան

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ միջազգային

ԱՄՆ

Ոչնչից մեծ աղմուկ, թե՞...

Ընդամենը մի քանի օրերի ընթացքում ԱՄՆ-ի քաղաքական կյանքում կտրուկ սրվել է իրադրությունը: Այսպես կոչված Ուայթուոթըրի պատմությունը, որն սկսվել էր ընդամենը մի հետաքրքրասեր լրագրողի «անմեղ» հարցից, ամբողջովին փոխել է իր բնույթը եւ սպառնում է դառնալ «լուրջ գործ» ու ցնցել վարչակարգը: Թեթեւակի արված ակնարկը, որը հավանաբար ուշերին լսելի անգամ չէր, այժմ վերածվել է մեծ աղմուկի, ընդունելով այնպիսի չափեր, ո-րոնք կարող են սպառնալ ԱՄՆ ներկա նախագահի հեղինակությանը: Հարցը չի իջնում մամուլի էջերից եւ նույնիսկ նախադրյալներ կան, որ այն մտնի Կոնգրես: Որ Բիլ Քլինթոնն ու նրա կինը առնչված են այդ գործի հետ, անվիճելի փաստ է, բայց ինչքանո՞վ է նրանց այդ առնչությունը խոցելի կամ դատապարտելի, մնում է դեռ անհայտ: Եղածն ընդդիմադիր Հանրապետական կուսակցության կողմից հրահրված ոչնչից մեծ աղմուկ սարքելու փորձ չէ՞ արդյոք:

Առայժմ ինչ-որ զանցանքի համար պաշտոնական մեղադրանք չի ներկայացվել Քլինթոն ամուսիններին: Իսկ հարցի էությունն այն է, թե նրանք, գործարքի մեջ մտնելով Ուայթուոթըր անշարժ գույքի ձեռնարկության տնօրենի հետ, ներդրումներ են կատարել այնտեղ: Վերջինս էլ հետագայում փակել է ընտրական արշավի հետ կապված նրանց պարտքերը:

Այսքանը զուտ մեղադրելի չլինի: Բայց «մեղադրելին» այն է, որ պաշտոնի տիրացած անձնավորությունները երբեք չպետք է «աղա[illegible]» եւ «անպատասխանատու» զգան իրենց: Բոլորն էլ ի վերջո ենթակա են հարցաքննման եւ պարտավոր են հաշվետու լինել ինչպես իրենց գործընկերներին, այնպես էլ ժողովրդին եւ իրենց ընտրողներին:

Մամուլն ու ազգաբնակչությունը հետաքրքրված են եւ ժողովրդավարական հասարակությունում ոչ ոք չի կարող ստիպել, որ նրանք այդպիսին չլինեն:

Քսան տարի առաջ Ուոթըրգեյթի սկանդալը ցնցեց ԱՄՆ-ն եւ պատճառ դարձավ, որ այդ ժամանակվա նախագահ Ռիչարդ Նիքսոնը ժամկետից շուտ հրաժարական տա: Միգուցե այս մեկն այնքան լուրջ հարց չէ, ինչքան Ուոթըրգեյթը, բայց երկու դաս, այնուամենայնիվ, կարելի է քաղել դրանից: Առաջինը, որ իրականությունը, ճշմարտությունը, ինչքան էլ դառը լինի, վաղ թե ուշ անպայման երեւան է գալիս: Երկրորդը, որ երբ «ծածկելու» անգամ փոքր փորձի «հոտն» առնում են, «շներն» սկսում են ավելի արագ վազել դեպի «դեպքի վայրը»:

Մամուլում Ուայթուոթըրի հարցի առնչությամբ բարձրացված աղմուկի պատճառով մի շարք կառավարական անձնավորություններ հեռացել են պաշտոնից: Նրանց թվում են Սպիտակ տան իրավաբան Բեռնար Նուսբաումը, ֆինանսների նախարարի տեղակալ Ռոջեր Ալտմանը, իսկ առաջին «տիկնոջ» ամենամտերիմ խորհրդական Վինսենթ Ֆոսթերը անբացատրելի, խորհրդավոր պայմաններում մահացել է (կամ ինքնասպան եղել): Արդարադատության բաժնի կողմից նշանակված հատուկ դատախազ Ռոբերտ Ֆիսքին սպասում է բավական տքնաջան աշխատանք՝ նախ փաստերը հավաքելու եւ մանրազնին ուսումնասիրելու, այնուհետեւ՝ անաչառ մնալու, որն ավելի դժվար խնդիր է:

Տիկին Հիլարի Քլինթոնն այս գործին ավելի է խառնված, քան իր ամուսինը: Ինքն է, որ Քլինթոնների ներդրումների հարցն իր ձեռքն է վերցրել, երբ Լիթլ Ռոքում Ռոուզ իրավաբանական ֆիրմայում է աշխատել:

Ճիշտ լինեն մեղադրանքները, թե հերյուրանք, դրանք, ինչ խոսք, ազդելու են նախագահի հեղինակության վրա, որն առանց այն էլ ձայների ընդամենը 43 տոկոսով էր հաղթանակ տանել ընտրություններում: Նրա երիտասարդությունն ու աշխատելու ավյունն էին ոգեւորել ընտրողներին: Բայց արդեն իր կուսակցության ներսում անգամ որոշ անդամներ սկսել են հեռու քաշվել նրանից, վախենալով կորցնել իրենց ժողովրդականությունը հաջորդ նոյեմբերին տեղի ունեցող մասնակի ընտրություններում:

Կոնգրեսում նրա դիրքը բավական խախուտ է: Անցյալ տարվա ընթացքում, ճիշտ է, նա կարողացավ երկու հաղթանակ տանել, բայց երկուսն էլ «մազից կախված» հաջողություններ էին: Եվ երկու դրանցից առաջինը՝ բյուջեի հարցը հօգուտ իրեն որոշվեց բացառապես իր կուսակցության դեմոկրատների ջանքերով, ապա երկրորդ հարցը՝ ՆԱՖԹԱ-ն կարողացավ անցնել միայն շնորհիվ հանրապետականների «օգնության»: Իր ծրագրերի փաթեթի իրականացման համար նա անտարակույս նախագահական երկու ժամկետի կարիքն ունի: Իսկ այդ ընթացքում իր առաջիկա առողջապահական եւ սոցիալական բարօրության խնդիրները լուծելու համար նա նույնպես կարիք է ունենալու հանրապետականների ձայների «օգնությանը»: Իսկ նրանք ընդդիմադիր կուսակցություն լինելով, իհարկե, չեն ցուցաբերի այդ օգնությունը:

Կոնգրեսն, իր հերթին, անշուշտ իրավունք ունի քննարկելու հարցը, բայց չափազանց զգույշ պետք է լինի չընկնելու ոչ մեկ, ոչ էլ մյուս կուսակցության լարած «թակարդի մեջ»:

Դ. Ճ.

ԱՌԵՎՏՈՒՐ

Ռուսաստանում լայն հեռանկարներ կան ֆրանսիական ձեռնարկությունների համար

ՓԱՐԻԶ, 23 ՄԱՐՏ. ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ֆրանսիական այն ձեռնարկությունները, որոնք ուզում են մեծ շահույթներ ունենալ, բայց պատրաստ են դրա համար որոշ ժամանակ սպասել, պետք է եռանդագին ներդրումներ կատարեն Ռուսաստանի տնտեսության մեջ», այս կարծիքը հայտնեց այսօր Ֆրանսիայի արդյունաբերության, փոստի ու հեռահաղորդակցությունների, արտաքին առեւտրի նախարար Ժերար Լոնգեն Ֆրանսիայի արտաքին առեւտրի 1993 արդյունքներին նվիրված մամուլի ասուլիսում:

Լոնգեի խոսքերով, իր երկրի բազմաթիվ ու միջակ ձեռնարկություններ շատ գոհ են Ռուսաստանի հետ իրենց առեւտրական հարաբերությունների վիճակից: Չնայած ԽՍՀՄ փլուզումից հետո ստեղծված անկայուն սոցիալ-տնտեսական իրադրությանը, նրանք չեն հեռացել ռուսական շուկայից, չեն վախեցել անհրաժեշտ կապիտալ ներդրումներ անել, եւ հիմա հիանալի հասույթ են ստանում: Այլ կերպ չպետք է լինի այն երկրում, որի տնտեսությունը բռնել է շուկայացման ուղին եւ, բնականաբար, ձգտում է օտարերկրյա գործընկերների հետ հաստատել վստահության ու փոխշահավետության հարաբերություններ, ընդգծեց Ժերար Լոնգեն:

Միեւնույն ժամանակ նախարարը նշեց, որ ֆրանս-ռուսական առեւտրական փոխանակումները դեռ մնում են ցածր մակարդակի վրա: Նրա խոսքերով, թեեւ անցյալ տարի առեւտրական գործառնությունները փոքր-ինչ աճել են, բայց դեռեւս վաղ է խոսել լուրջ առաջընթացի մասին: Լոնգեն հավաստեց, որ դեպի Ֆրանսիա Ռուսաստանի արտահանության ծավալը 37 տոկոսով ծածկում է ներմուծման ծավալը: Նրա խոսքերով, Փարիզի համար այդ բացասական հաշվեկշիռը բացատրվում է նախ եւ առաջ ռուսական գազի մատակարարումների զգալի ծավալով: ■

Վերաբացվեց Սարաեւոյի կամուրջը

ԲԵԼԳՐԱԴ, 24 ՄԱՐՏ. WSJ: 23 ամսվա ընդմիջումից հետո քաղաքացիների առաջ վերաբացվեց Սարաեւոյի կամուրջը, որն իրար է միացնում քաղաքի մուսուլմանական եւ սերբական թաղամասերը: Միաժամանակ բազմաթիվ ճանապարհների վերաբացումն ամրապնդեց բնականոն կյանքին վերադառնալու զգացումը մայրաքաղաքի 2 տարի տեւած շրջափակումից հետո: Այնուհանդերձ, Սագլայում սերբական զորքը հաջողացրեց ՄԱԿ-ի մարդասիրական օգնություն տանող շարասյունից գողանալ 94 տոննա մթերք:

Հս. Կորեա. Հիշեցում ԱՄՆ-ին

ՍԵՈՒԼ, 24 ՄԱՐՏ. WSJ: Մինչ Հարավային Կորեան իր 650 հազարանոց բանակը դնում էր ծայրագույն պատրաստ վիճակում, Հյուսիսային Կորեան Մ. Նահանգներին զգուշացրեց, որ պետք չէ մոռանալ կորեական պատերազմի դասերը: Ամերիկյան պետքարտուղարության բանբերը այդ հայտարարությունը «հռետորական» որակեց եւ հաստատեց, թե Վաշինգտոնը պատրաստ է ամեն հավանականության:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Քլինթոնը չի ներում իսրայելական լրտեսին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 24 ՄԱՐՏ. WSJ: Մ. Նահանգների նախագահ Քլինթոնը մերժեց որեւէ մեղմացում շնորհել 1986 թ.-ից ի վեր ցմահ բանտարկության դատապարտված իսրայելական լրտես Ջոնաթան Պոլլարդին: Իսրայելական իշխանությունները ու հրեական որոշ շրջանակներ նախագահից խնդրել էին մեղմացնել նրա պատիժը: CIA գործակալը նորագույն զենքերի մասին գաղտնի տեղեկություններ էր փոխանցել Մոսադին՝ Իսրայելի հետախուզական ծառայությանը:

Արդյոք երկա՞ր ժամանակով

ՆԱՅՐՈԲԻ, 24 ՄԱՐՏ. ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սոմալիի ամբողջ տարածքում հրադադար եւ ռազմաքաղաքական խմբավորումների կամավոր զինաթափում է նախատեսվում հաշտության համաձայնագրով, որն այսօր կնքվեց ՄԱԿ-ի հովանու ներքո Սոմալիի 15 հիմնական կազմակերպությունների պարագլուխների Նայրոբիում անցկացված բանակցությունների արդյունքների հիման վրա: Ձեռք բերված պայմանավորվածությունների համաձայն, նախատեսվում է մայիսի 15-ին խորհրդաժողով գումարել, որը նվիրված է լինելու ազգային հաշտությանը Սոմալիում: Խորհրդաժողովում ընտրվելու են երկրի նախագահ եւ փոխնախագահ, ինչպես նաեւ նշանակվելու է ազգային միասնության կառավարության ղեկավար:

Բուրունդիում իրադրությունը սրվել է

ԲՐԱԶԱՎԻԼ, 24 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Բուրունդիի մայրաքաղաքում իրադրությունը կրկին խիստ սրվել է: Բուժումբուրայից ստացված հաղորդումների համաձայն, մայրաքաղաքի հյուսիսային թաղերում զինվորականների գործադրած բռնությունների ժամանակ զոհվել էր 500-ից ավելի մարդ: Զինվորականները նորից են դուրս եկել մայրաքաղաքի փողոցներ, հրաժարվելով ենթարկվել հանգստություն եւ կարգ ու կանոն պահպանելու երկրի նախագահի կոչին եւ փաստորեն իրենց վերահսկողությանն են ենթարկել քաղաքը: Մայրաքաղաքն անհանգիստ է, «չհայտարարված պատերազմի» իրադրություն է ստեղծվել:

ԱՐՄԻՆԴ
ԿԵՆՏՐՈՆ-ը
հրավիրում է մասնակցելու
Երևան - Դելի - Երևան
վեցերորդ, միակ, ուղիղ ավիաչվերթին:
Սպասարկումը եվրոպական չափանիշներով:
Ֆիրմայի ծառայություններից երկրորդ անգամ օգտվողներին տրամադրվում է 5% զեղչ, երկու անգամից ավել – 10%:
Հնդկաստանում կկայանա մեկօրյա էքսկուրսիա Ագրա ք., Թաջ-Մահալի տաճարի այցելությամբ, ինչպես նաև էքսկուրսիա Դելիի տեսարժան վայրերով:
Ֆիրման իր հաշվին կկազմակերպի ճաշկերույթ Դելիում:
Կտեղավորվեն երեքաստղանի հյուրանոցում:
Ուղեբեռի անվճար տեղափոխում – 40 կգ:
Ուղեբեռների պահպանվածությունը երաշխավորում է ֆիրմայի անվտանգության ծառայությունը:
Փաստաթղթերի ձևակերպումը ամենակարճ ժամկետներում:
Ուղեգրերի մինչև 10%-ը՝ խաղարկվելու են վիճակախաղությամբ, որոնցից մեկը անվճար, չորսը 50% զեղչով և չորսը 25% զեղչով:
Վիճակախաղի ժետոնները կազմված կլինեն գրոսաշրջիկներից և բարեկամներից:
Երևան - Դելի - Երևան
Վեցերորդ ուղիղ ավիաչվերթը կկայանա ապրիլի 8-ին:
Մենք սպասում ենք Ձեզ հետևյալ հասցեով
«Հրազդան» հյուրանոց,
3 հարկ, 301-305 սենյակ:
Հեռ. 561-392, 560-579
Arina

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

Ցլամարտի թագուհին

Մադրիդից 16 կմ դեպի հյուսիս, Սեն «Վինսենս ավանում գտնվող «Ալհամբրա» ամփիթատրոնը ոչ մի բանով չի տարբերվում նման այլ հաստատություններից: Այնուամենայնիվ, «Ալհամբրան» ունի իր գրավչությունը, որը մարդկանց ձգում է այստեղ ոչ միայն արվարձաններից, այլ նույնիսկ մայրաքաղաքից: Եւ խնդիրն այն չէ, որ ամփիթատրոնի պատերը զարդարված են անվանի իսպանական ֆոտոպլակատների, երգիչների եւ դիմանկարներով, այլ այն, որ ճանապարհի մյուս կողմում գտնվում է մի տուն, որում ապրում է Երկրի լավագույն մատադորներից մեկը՝ Քրիստինա Սանչեսը: 21-ամյա ցլամարտիկուհին ցլամարտերից ազատ ժամանակ պարտադիր կերպով այցելում է ծնողների տուն, որտեղ բնակվում են նաեւ իր երեք քույրերը: Այդ պահերին «Ալհամբրայի» այցելուները որսում են երջանիկ պահը եւ բոլորը մի մարդու պես դուրս են թափվում ամփիթատրոնից, որպեսզի ողջունեն իրենց սիրելիին:

Կորիդայով տարվելը իսպանացիների արյան մեջ է: Մինչեւ հիմա տավերը վիճաբանում են այդ երեւույթի շուրջ, այն անվանելով մեկ որպես սպորտի տարատեսակ, մեկ էլ՝ որպես արվեստ: Սակայն բոլորն էլ համաձայն են, որ դա իսպանական մշակույթի մի մասն է՝ նույնչափ անբաժանելի, ինչպիսին է, օրինակ, ֆլամենկո պարը: Այստեղ տորեադորներին էլ են դիտում ինչպես ամենամեծ «աստղերին»:

Քրիստինայի հայրը ժամանակին աշխատում էր որպես «բանդերիլյերո», այսինքն՝ գլխավոր գործող անձի՝ մատադորի օգնական: Հատկապես բանդերիլյերոն է, որ սուրը մխրճում է ցուլի վիզը մարտի եզրափակիչ գործողությունից առաջ: Այնպես որ կորիդայի մարզադաշտը փոքրիկ Քրիստինայի համար երկրորդ տունն էր: Իր առաջին ցուլին նա սպանեց, երբ լրացել էր իր 16 տարին: Երկու տարի անց, երբ աղջիկն ունեցել էր մի քանի հաջող մարտեր, նրան ընդունեցին տորեադորների մարզական դպրոց: Վերջին ժամանակներս Իսպանիայում տորեադորները դադարել են հազվագյուտ լինելուց: Օրինակ, այն կուրսում, որտեղ սովորում էր Քրիստինան, 130 ուսանողներից չորսը աղջիկներ էին: Սակայն նախկինում նրանք ավելի քիչ էին, չէ՞ որ միայն 1974 թ.-ին կանանց համար վերացվեց այդ մասնագիտության արգելքը: Ի դեպ, ցլի համար միեւնույն է, թե ով է կանգնած իր առջեւ՝ պատանին, աղջիկը, թե հասունացած տղամարդը: Ցուլը միեւնույն կատաղությամբ է գրոհում: Նրան այդպես են դաստիարակել: Մարտը գեղեցկությամբ վարել եւ հաղթել կարող է միայն խիզախ վարպետը՝ անկախ տարիքից եւ սեռից:

Գիտականներն ասում են, որ Քրիստինա Սանչեսի ցլամարտը երգ է: Այժմ նա իրեն հավասար չունի արտիստականությամբ եւ խիզախությամբ: Քրիստինան սուրը շարժում է այնպես, որ առաջացնում է հանդիսատեսների սարսափի հոգոցը եւ երկրպագուների կանչը: Իսկ երբ աղջիկը կատարում է իր գլխավոր հարվածը՝ ծնկի իջնելով ցուլի ոտքերի սմբակների մոտ, մանիկյուր արված մատիկներով շոյում է կատաղած գազանի եղջյուրները, ողջույն են հանդիսատեսների ծափահարություններն ու հրձվանքի ճիչերը:

Քրիստինան հաջողակ էր դարտում եւ այնտեղից հեռանում էր առանց մի քերծվածքի մինչեւ անցյալ տարվա ամառը: Օգոստոսի 13-ին (ուշադրություն դարձրեք այդ թվի վրա) ցուլն առաջին անգամ տապալեց նրան: Ուղիղ մի ամիս անց սեպտեմբերի 13-ին, ցուլը հարձակվեց նրա վրա, շպրտեց օդ, իսկ հետո ոտքերով նրան սեղմեց գետնին: Տեսարանը բոլոր նյարդեր ունեցողների համար

չէր, սակայն Քրիստինան լավ պրծավ: Ճիշտ է, նա ստիպված էր մի երկու ամիս անշարժ պառկել անկողնում, իսկ մեջքին եւ ոտքի վրա մնացին խորը սպիներ: Արդարության համար պետք է ասել, որ, այնուամենայնիվ, ոչ ամբողջ Իսպանիան է հրճվում Քրիստինա Սանչեսով: Երկրում բավականին ուժեղ է արտահայտված այն շարժումը, որը կոչ է անում ընդհանրապես արգելել կորիդան, եւ նրանց համար Սանչեսը հարձակման հիմնական օբյեկտներից մեկն է: Նրան անվանում են եւ դահիճ, եւ մարդասպան, եւ մսագործ: Այդ մեղադրանքներին Քրիստինան շատ հանգիստ է վերաբերվում: «Կորիդայից ոչինչ չհասկացող մարդիկ համարում են, որ մատադորը պետք է ատի ցուլին, ատում է նա, սակայն իրականում բոլորովին էլ այդպես չէ: Ես առնվազն հարգում եմ իմ մրցակցին: Մահացու դյուրում մենք հավասար ենք: Մի՞թե կարելի է մարզադաշտում ցուլի ճակատագիրը համեմատել այն կենդանիների հետ, որոնք նշանակված են սպանդանոցում մորթվելու համար: Այստեղ ցուլը գոնե կարող է պաշտպանվել»:

— Իսպանիայում սկսվել է կորիդայի նոր սեզոնը: Այս տարի Սանչեսը կանցկացնի մոտ հարյուր մարտ: Կարելի է, իհարկե, տարբեր կերպ վերաբերվել կորիդային, սակայն, այնուամենայնիվ, դժվար է այս իրապես խիզախ կնոջն այդ բարդ ու վտանգավոր գործում չցանկանալ հաջողություն:

«Տրուդ», 6 մարտ

ԱԶԴԱԳԻՐ

Մարտի 27-ը թատրոնի օրն է

Սունդուկյան

Այդ օրը, ժամը 14.00-ին կներկայացվի Մուշեղ Իշխանի «Մեռնիլը որքան դժվար է» բեմադրությունը:

Պարոնյան

ժամը 16.00-ին Մհեր Մկրտչյանի բարեգործական հիմնադրամի օգտին կներկայացնի Ժիրայր Անանյանի «Տախտախ» բեմադրությունը:

Թատրոն-լաբորատորիա

ժամը 16.00-ին կխաղան Էժեն Իոնեսկոյի «Ռնգեղջյուր» ներկայացումը:

Տիկնիկային թատրոն

Մարտի 26-ին, 27-ին տիկնիկային թատրոնը հրավիրում է իր հանդիսատեսներին դիտելու Մ. Գորկու «Ճնճղուկ» հեքիաթ-ներկայացումը: Սկիզբը՝ ժամը 12.30-ին, 14.00-ին, 15.30-ին:

ԿԻՆՈ

«Իմ երկրորդ մայրը» գնվել է 4 մլն ռուբլով

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանի հեռուստատեսությամբ ցուցադրվող «Իմ երկրորդ մայրը» 200-սերիանոց գեղարվեստական կինոնկարը գնվել է 1993 թ. սեպտեմբեր ամսին մոտ 4 մլն. ռուբլով: Այս մասին հայտնի դարձավ ՀՀ ռադիոյի եւ հեռուստատեսության պետական վարչության ֆինանսական վարչությունից: Ֆիլմը վարչությանն է տրամադրել 200 տեսակասետներով (վարչության աշխատակիցների վկայությամբ, յուրաքանչյուրի գինը միջազգային շուկայում 15 դոլլար է):

ՍՈՒՐ ԳՐՉՈՎ

Անցողիկն ու մնայունը

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

Մարդը բնության հրաշալիքներից վերագույնն է: Սակայն ինչպիսի դդումների հրաշալիք:

Ժամանակակից դետեկտիվ. Պետական բանկից անհետացել է շուրջ գլխագործը: Քննական գործ է բացվել հափշտակության հայտնաբերողների դեմ:

Համեստ անշնական բարիկից.

Ընտանեկան դրություն.- Ունեցել եմ մեկ զոհանց:

Կտակը կազմելիս նշիր, թե ում ես թողնելու հացի կտորը:

Զոմկուս.- Նախկինում տաք տեղ:

Քաոսը ոչխար.- Այլախոհ՝ կոմունիստական տերմինաբանությամբ:

Եսասիրություն.- Էժան եւ անտրանկ մարդասիրություն:

Արջուկներ եւ սեղաններ

ԱՐԱ ՎԱՀՈՒՆԻ

– Դու ինչ այդպես մի նայիր, ես առաջ բանաստեղծի աշխատանքային սեղան էի:

– Ես էլ գիտնականի սեղան էի:

– Կյանքը մեզ ինչ արեց: Սեղան էինք, դարձանք... Սեղանիկ:

– Սեղան եղբայր, պատկերացնո՞ւմ ես, անցյալ օրը տանտիրոջ հասակը մեծրելու համար արջուկները բարձրացրեց եւ դրեց վրան:

– Այդ արջուկները շատ են լկտիացել: Արդեն գլխներիս են նստում:

– Դու այն սեղանին հետ քիչ շփվիր:

– Ինչու՞:

– Նա փողոցային ըմպարանի սեղան է:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ մշակույթի նախարարության Ե. Չարենցի անվան Գրականության եւ արվեստի պետական թանգարանը կազմակերպում է «Նախիջեւանի մշակութային կյանքը» թանգմահուրոուս եւ ծավալուն ցուցահանդես: Այն համալրելու համար խնդրվում է նախիջեւանցիներին թանգարանին նվիրաբերել նյութեր՝ տարածաշրջանի մշակույթի ու կենցաղի նմուշներ:

Թանգարանի տնօրինություն

ЦЕНТР МОДЫ

• Обучение основам моделирования и пошива костюма

• Подготовка манекенщиц и фотомоделей

телефон: 57 0540

ՀԲԸՄ AGBU

ՀԱՐԳԵԼԻ ԵՐԱԺՇՏԱՍԵՐՆԵՐ

Հիշեցնում ենք Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի մարտի 27-ի «Բ» աբոնեմենտ ունեցող հանդիսատեսներին, որ համերգը սկսվում է ժամը 13.00-ին, հետեւյալ ծրագրով՝

Լ. Վ. ԲԵԹՀՈՎԵՆ	Սիմֆոնիա թիվ 7
Ս. ՊՐՈԿՈՖԵՎ	Կոնցերտ դաշնամուրի եւ նվագախմբի համար թիվ 3 Մենակատար՝ ԱՐՄԵՆ ԲԱԲԱԽԱՆՅԱՆ
Գ. ՍՎԻՐԻԴՈՎ	Սյուիտ «Բուրը» կինոնկարի համար գրված երաժշտությունից Մենակատարներ՝ ԳԵՎՈՐԳ ՍՈՒՐԱՊՅԱՆ

Հրավիրում ենք նաեւ բոլոր ցանկացողներին յուրաքանչյուր շաբաթ օրը, ժամը 12:00-ին նվագախմբի կիրակնօրյա համերգի լրիվ ծրագրի գլխավոր փորձին:

Տոմսի արժեքը՝ 1 դրամ:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հերթական համերգը տեղի կունենա ապրիլի 3-ին («Ա» աբոնեմենտ)

Դիրիժոր՝ ԼՈՐԻՍ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ

Համերգի սկիզբը՝ ժամը 13:00-ին:

ԳԵՂԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Ստեղծագործություն՝ ծնված աստղային ժամին

ՆԱԶԵԼԻ ՂԱՐԻԲՅԱՆ. Սուրեն Մկրտչյանը ծնվել է Թիֆլիսում, 1952 թվականին: 1977-ին ավարտել է Երեւանի Գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Ցուցադրվում է 1979 թվականից:

Մոսկվաբնակ արդեն 15 տարի, Մկրտչյանը Ռուսաստանի Նկարիչների միության անդամ է: Մասնակցել է Պեկինում կազմակերպված խորհրդային երիտասարդական ցուցահանդեսին, ինչպես նաեւ ունեցել է անհատական ցուցահանդես Փարիզում եւ Մայի լե Ռուայում, երկուսն էլ 1990 թվականին: Մկրտչյանի ստեղծագործությունները գտնվում են Տորոնտոյի (Կանադա), Սեուլի (Հարավ. Կորեա) արդի արվեստի թանգարաններում, Ռուսաստանի, Հայաստանի, ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի, Գերմանիայի, Իտալիայի մասնավոր հավաքածուներում: Անցյալ սեպտեմբերին նկարիչը հաջողությամբ ցուցադրվեց Մոսկվայում, Նկարչի կենտրոնական տանը (Կուզնեցկի մոստ), իսկ ամռանը ֆրանսիացիների հրավերով ստեղծագործական ստաժ անցկացրեց Փարիզի Պոմպիդուի կենտրոնում:

Սուրեն Մկրտչյանի ինքնատիպ ու հախուռն արվեստը հարում է 70-ական թվականների հայ գեղանկարչության դպրոցի ավանդներին: Նա սկսել է ստեղծագործել այն տարիներին, երբ Հայաստանում (եւ ոչ միայն այստեղ) մշակութային վերելքը դասականանում էր Մինաս, Սեւակ, Գալենցյան, Փարաջանով: Գույների աշխույժ հակադրություններով, ջարդված ծավալների անհավասարության մեջ, լույսի բաբախուն կղզյակների պարով ծնվում է կտավի հոգին՝ անկեղծ իր քնքշությամբ եւ անմիջական վեհերոտ տաքությամբ: Նկարչի

հեքիաթը անժամանակ է եւ առանց սահման: Սակայն հայկական: Հայկական ոչ իր թեմաներով կամ ծեւերի ու գույների դիտավոր ընտրությամբ: Պատկանելությունը դուրս է արտահայտչամիջոցների նյութական իրականացումներից, ինչպես միտքը՝ հողածին մարմնացումից: Այն ավելի խորն է, կտավի հետեւում, եւ ճառագում է գծերում ու ծավալներում:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **Մարզական**

ՍՓՅՈՒՌՔ

Քրիստոֆ Գալֆայանը Ֆրանսիայի հավաքականի առաջատար

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐԽԱՆՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Ֆրանսահայ Քրիստոֆ Գալֆայանը Լիլ քաղաքում դարձավ 50 և 100 մետր լողատարածությունների Ֆրանսիայի չեմպիոն: 50 մետրը նա անցավ 22.54 վայրկյանում, իսկ 100 մ լողատարածությունում ցույց տվեց 50,29 վայրկյան: «Էկիպ» օրաթերթը մարտի 16-ի համարում հոդված էր տպագրել հետևյալ վերնագրով. «Գալֆայանը վերջապես շնչում է»: Հոդվածում նշվում է, որ Ֆրանսիայի հավաքականի հանրահայտ առաջատար Ստեֆան Գարոնի հրաժեշտից հետո Ֆրանսիայի լողորդների գլխավոր բիմում Քրիստոֆ Գալֆայանի աստղը ծագում է, և նրա ճանապարհը լրիվ բացված է, որը մինչև հիմա փակ էր Գարոնի պատճառով: Ստեֆան Գարոնը [illegible]րզական լրագրողների և մեկնաբանների ուշադրությունը բևեռել էր իր վրա, ստվերում թողնելով Ֆրանսիայի հավաքականի մյուս անդամներին:

«Բարսելոնյան օլիմպիադայում (1992 թ.) իմ գրաված 4-րդ տեղը 50 մ լողատարածությունում ավելի շատ էր արժանի, որ ինձ վրա ուշադրություն դարձնեին լրագրողները», ցավով նշել է Քրիստոֆ Գալֆայանը:

Հայ լողորդը, որը 1987 թ. է մուտք գործել Ֆրանսիայի հավաքական, շատ բան է սովորել փորձառու Ստեֆան Գարոնից, և նրա խորհուրդները օգտակար են եղել: Հենց առաջին օրից նրանք միշտ բարեկամներ են եղել: Բայց ըստ Գալֆայանի, «Ամեն մի ֆեդերացիա իր հետաքրքրությունը և ուշադրությունը բևեռում է միայն մեկ չեմպիոնի վրա: Եվ այս չեմպիոնը Ստեֆան Գարոնն էր: Երբ ես նրան հաղթում էի լողավազանում, ասվում էր, որ չեմպիոնը լավ մարզավիճակում չէ: Ոչ ոք չէր նշում, որ ես ավելի ուժեղ եմ», ավելացնում է Քրիստոֆ Գալֆայանը: «Հիմա 24-ամյա Քրիստոֆ Գալֆայանը դարձել է Ֆրանսիայի հավաքականի առաջատար», գրում է «Էկիպը»: «Ուզում եմ Ատլանտայի օլիմպիական խաղերից հետո ավարտել մրցումների շարքը, ինչո՞ւ չէ, նաև մեդալ նվաճած», հայտարարում է Գալֆայանը:

ՎՈԼԵՅԲՈԼ

Հայաստանը վոլեյբոլի Եվրոպայի առաջնությունում

Վոլեյբոլի Եվրոպայի ֆեդերացիան որոշել է բույլատրել աշխարհամասի ներքական առաջնությանը մասնակցել Հայաստանի, Ադրբեջանի, Բոսնիայի և Վրաստանի կանանց ու տղամարդկանց հավաքականներին, պայմանով, որ նրանց բոլոր խաղերը պետք է տեղի ունենան մրցակիցների հարկի տակ: Այս որոշումը կայացվել է իբր անվտանգության համար:

Խումբը վերաբերում է 1995 թ. Եվրոպայի առաջնության ընտրական խաղերին:

Գրիգոր Գրիգորյանի հաղթանակը

Ֆրանսիայի Լիոն քաղաքում, իր ընտանիքով վերջերս բնակություն հաստատած աշխարհի նախկին չեմպիոն, բուլղարահայ բռնցքամարտիկ Գրիգոր Գրիգորյանը պրոֆեսիոնալ ռինգում երկրորդ մենամարտն անցկացրեց և երկրորդ հաղթանակը տարավ: Այս անգամ 6 ռաունդանոց մրցամարտում միավորների տարբերությամբ Գրիգորյանն առավելության հասավ ֆրանսիացի Ջեկ Սերիի նկատմամբ: Բուլղարացի մեկ այլ հայազգի բռնցքամարտիկ Գոգո (Գրիգոր) Սեմերջիևը (Սեմերջյան) իր ներքին պարտությունը կրեց ֆրանսիացի Տիերի Վիլմերից: Առաջին իսկ ռաունդում մրցավարն ընդհատեց մենամարտը և Սեմերջիևին հանեցին ռինգից արգելված հարվածի համար:

ԲԱՐԲԵՐ

Հակամարտությունը շարունակվում է

Պելե-Ավելանժ հակամարտությունը շարու[illegible]վում է ավելի բուռն ծավալով: [illegible]ՖԱ-ի նախագահ Ավելանժը Նյու Յորքում հայտարարել էր, որ «երբ Պելեն անցյալում մեծ ֆուտ-

Փարիզ. Ժակ Շիրակը և Ժոաո Ավելանժը Պարկ դը Պրենսում:

բոլիստ է եղել, ապա հիմա պարզապես սովորական մի բիզնեսմեն է»: Պելեն չուշացրեց իր պատասխանն ուղարկել Ավ[illegible]անժի հասցեին: Նա հայտարարե[illegible]. «Ավելանժն արդեն իր դարն ապրել է և հոգնել: Ավելանժը հիմա չի տիրապետում իրադարձություններին, ծերացել ու հիշողությունը կորցրել է»:

Ինչպես հայտնի է, Պելեի և Ավելանժի միջև հակամարտությունն սկսվել է այն բանից, երբ Պելեն մեղադրել է ՖԻՖԱ-ի նախագահի փնտրային կաշառակերության համար, որը գլխավորում է Բրազիլիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան: Պելեն հատկապես խիստ վիրավորվել է այն բանի համար, որ Ավելանժն իրեն զրկել է մասնակցել Լաս Վեգասում տեղի ունեցած աշխարհի առաջնության վիճակահանության հանդիսավոր արարողությանը:

Գ. Ա.

ԽՃԱՆԿԱՐ

Ելցինը դիմում է Սամարանչին

Ռուսաստանի Դաշնության նախագահ Բորիս Ելցինը հեռագրով դիմել է միջազգային օլիմպիական կոմիտեի նախագահ Խուան Անտոնիո Սամարանչին, խնդրանքով, որպեսզի 2002 թ. ձմեռային օլիմպիական խաղերն անցկացվեն Սոչիում:

«Նապոլիի» ֆուտբոլիստները չեն վճարվում

Արդեն երրորդ ամիսն է, ինչ իտալական հանրահայտ թիմերից մեկի՝ «Նապոլիի» ֆուտբոլիստները չեն վարձատրվում: Մարադոնայի հեռանալուց հետո այս թիմի ֆինանսական գործերը գնալով վատացան և «Նապոլին» հիմա ունի 50 մլն դոլլարի դեֆիցիտ:

Բրուկլեյենը երազում է

Հոլանդիայի հավաքականի 37-ամյա նախկին դարպասապահ Հանս Վան Բրուկելենը երազում է նորից վերադառնալ հավաքական, թեկուզ պահեստային դարպասապահի դերում մասնակցել աշխարհի առաջնությանը: Հանս Վան Բրուկելենը 73 անգամ հագել է Հոլանդիայի հավաքականի համազգեստը: Նա իր առաջին պրոֆեսիոնալ քայլերը կատարել է «Ութրեխտ» թիմում (1976-77թթ.): 1982-84 թթ. Բրուկելենը խաղացել է անգլիական «Նոթինգհեմ Ֆորեստ» թիմում, հետո վերադարձել է Հոլանդիա՝ «Էյնդհովենի» կազմում խաղալու:

Հեստահու հաճույք

«Ֆորմուլա-1-ի» 1976 թվականի աշխարհի չեմպիոն Ջեյմս Հունթը, որը մահացել է 45 տարեկանում, սիրում էր ընկերական մթնոլորտը և տոնախմբությունների ու հաճելի երեկոների համար մեծ գումարներ էր ծախսում: Իր կյանքում Հունթը երբորը խնդրել էր, որ վերջին անգամ իր պատվին ծոխ պա[illegible]րահանդես երեկո կազմակերպվի, որի համար կտակում նախատեսել էր 5000 ֆունտ ստեռլինգ: Հունթը «Ֆորմուլա-1-ի» պրոֆեսիոնալ իր կյանքում միլիոնավոր գումարներ էր շահել, բայց հետ մահու իր ժառանգորդներին թողել է միայն 40000 ֆունտ ստեռլինգ:

Բաժինը վարում է
ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

A & R TRAVEL
A & R
TRAVEL Co LTD
ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱՆ
կազմակերպում է
5-օրյա ուղևորություններ
ԵՐԵՎԱՆ-ԴՈՒԲԱՅ-ԵՐԵՎԱՆ
■ Յուրաքանչյուր 11-րդ քուչիչը՝ անվճար:
■ 1 տոննայից ավելի քաշ պատվիրողը սպասարկվում է ուղեբեռի համար սահմանված գնի 6,5 %, 5 տոննա և ավելի քաշ պատվիրելու դեպքում 10 % զեղչով:
■ Խնկաթիռը, մինչև վերադարձը, մնալու է Էմիրություններում:
■ 10 հոգանոց խումբ հավաքողը ուղևորությանը մասնակցում է անվճար:
Լրացուցիչ տեղեկությունների համար
զանգահարել 58.92.83
Մեր հասցեն՝ Գեւորգ Քոչարի 21:
A STYLE

NAAM AIRCORPORATION
«ՆԱԱՄ» ընկերությունն առաջարկում է
ԵՐԵՎԱՆ-ՕՄՍԿ-ԽԱԲԱՐՈՎՍԿ
չվերթ: Մոսկվա չվերթերը մարտի 28-ին, ապրիլի 8-ին:
ԱՌՔ ԵՎ ՎԱՃԱՌՔ
Տարադրամի փոխանակման կետ
«Սեւան» հյուրանոց, 120, 122 սենյակներ: Հեռ. 56.49.78. 58.26.53:
A STYLE

AIRTOURS

«Հայկական Ավիաուղիներ» ավիաընկերության «ԷՅՐ-ՏՈՒՐՍ» ճամփորդական գրասենյակը հրավիրում է
Ապրիլի 4-ին եւ ամեն երկուշաբթի ուղիղ չվերթի
Միացյալ Արաբական Էմիրություններ:
Երեք աստղանի հյուրանոց
Նախաճաշ եւ ճաշ
Բարձրակարգ սպասարկում
Ուղեգրի արժեքը 480$ եւ 2000 դրամ:
Գրասենյակի հասցեն՝ Երեւան, Պուշկինի 43
Հեռ. 530533, 272450, 535184

digitised by A.R.A.R.@

ARMENIAN MERCHANTS UNION
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
СОЮЗ КУПЦОВ АРМЕНИИ

ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՐՊՈՐԱՑԻԱ

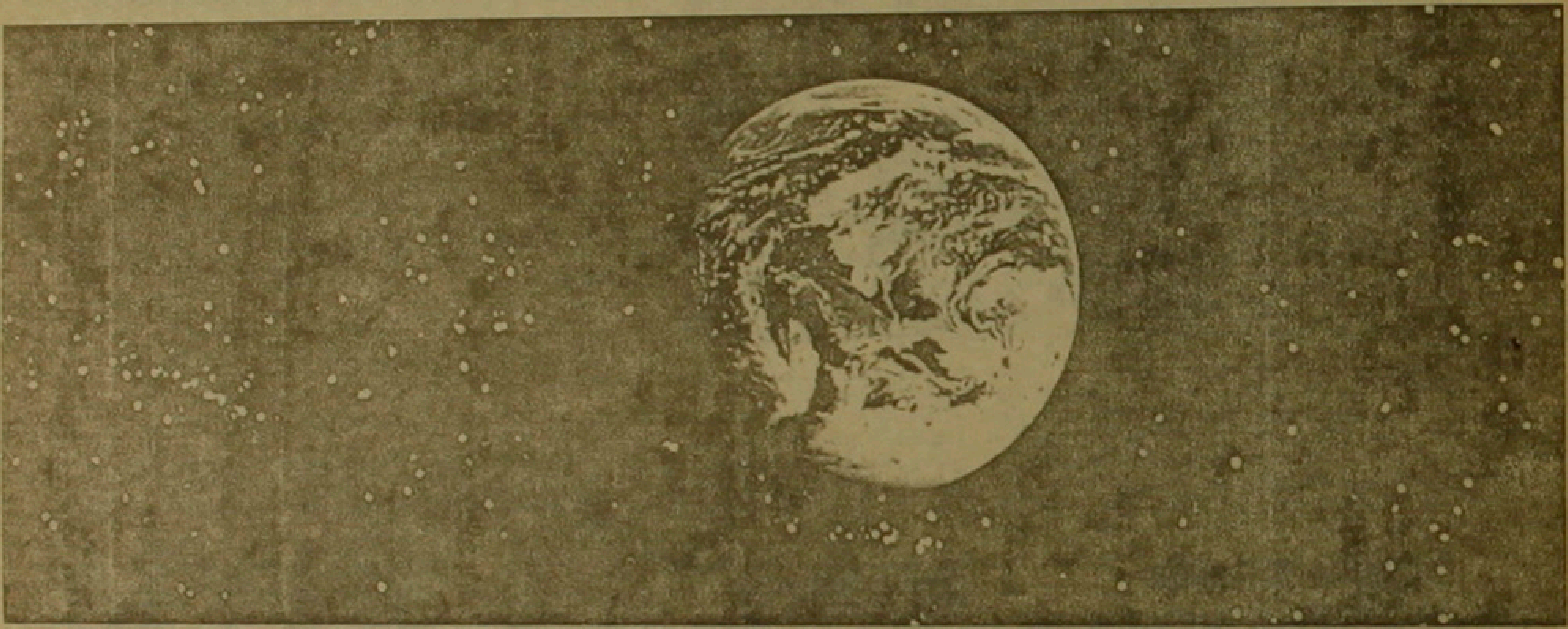

Խանութատեր եւ համեմատաբար փոքր գումարով սեփականատեր դառնալ
ցանկացող բարեկամ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ
նախաձեռնությամբ ստեղծվող
առեւտրա-արտադրական գործունեություն իրականացնելու կոչված
«ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՈՐՊՈՐԱՑԻԱՅԻ
բաժնետեր դառնալու ժամկետը մինչեւ մարտի 31-ն է
Իսկ դա նշանակում է, որ Ձեզ վերջնականապես կողմնորոշվելու համար

ՄՆԱՑԵԼ Է ԸՆԴԱՄԵՆԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

6 ՕՐ

A STYLE
58.18.41

ՄԻ ԿՈՐՑՐԵՔ ՄԻԱՍԻՆ ԲԱՐԳԱՎԱՃԵԼՈՒ ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՅՍ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հասցեն՝ Պուշկինի 14 (Լուսաշխի տուն), 2-րդ հարկ։ Հեռախոսներ՝ 58.46.23, 58.05.03

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան. Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 15 000. Պատվեր 17122 Ստորագրված է տպագրության՝ 25. 03. 1994 Գինը՝ 1 դրամ

digitised by A.R.A.R.@